

JÓESTÉT!

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Calea Regele
Ferdinand 64-66. Automata-telefon: 26-61.
Törvényszéki lajstromozási szám: 44.
Dos. No. 890-1938. Trib. Cluj, Sectia III.

Kiadótulajdonos:
„JÓESTÉT!” Újságkiadóvállalat R.-T.
Felelős szerkesztő és igazgató:
MAYER ANTAL

CLUJ, 1939. DECEMBER 16.

VIII. évfolyam, 335. szám

Szombat

Megbélyegző határozatot hozott a Népszövetség a Szovjet ellen

Kilenc állam tartózkodott a szavazástól — Oroszország kizárása ügyében a népszövetségi tanács dönt! Mit tartalmaz a 14-es bizottság javaslata? — Újabb részletek a német zsebcirok és angol hadihajók harcáról

(GENF.) (Rador.) A Népszövetség közgyűlése csütörtökön délelőtt 11 órakor Hambro elnökletével összehívott és vita nélkül elfogadta az 1940. évi költségvetést, ami 33 százalékos csökkentést jelent az előzővel szemben. A közgyűlés felhatalmazta Hambro elnököt, hogy jelölje ki a gazdasági bizottság tagjait, akik megbízást kapnak a Népszövetség szociális és gazdasági tevékenységének egységesítésére.

A közgyűlés azután áttért Finnországra felhívásának tárgyalására. Damata portugál kiküldött ismertetett a szakszövetség jelentését és határozati indítványát, majd kormánya nevében kijelenti, hogy csatlakozik az argentin kormány javaslatához a szovjetek kizárását illetően.

Időközben megjelenik a teremben Ignacy Paderewski, a lengyel köztársaság első elnöke, kinek jelenléte meglepedést keltett semleges megfigyelők körében.

MEXIKÓI VÉLEMÉNY

Damata után Tello, Mexikó képviselője szólalt fel:

— Azon a véleményen vagyunk — mondotta — hogy amíg az emberiség nem fog eljutni oda, hogy kiküszöbölje a háborúra vezető okokat, az országok közötti nemzetközi kapcsolatok csak a nemzetközi jog szigorú betartásával létezhetnek. A Népszövetség alapvető gondolata a Népszövetség alapvető célja az összes nagy és kis államok politikai függetlenségének és szigorú területi sértetlenségének fentartása kell, hogy legyen. Finnország esete Mexikó számára inkább a lelkiismeret kérdését, mint egy jogesetet jelent. A mexikói köztársaság elnöke egyéb ként alaposan elemezte ezt az esetet. Számára Finnország olyan állam, amelynek politikai eszméi a szabadság megnyilatkozását képezik a szó legtagabb értelmében. Kis ország, amelynek katonai erői nyilvánvalóan nagyon kicsinyek a nagyhatalmakhoz viszonyítva. Szabadságszeretete és fejlődésképpessége miatt a finn nép megérdemli azt a szeretetet, mivel szomszédai, főleg a skandináv népek körülveszik és a legnagyobb becsülésre tarthat igényt az összes civilizált nemzetek részéről, melyek demokratikus intézmények keretében élnek.

Figuerre de Lora, San Dominigo

helyettes megbízottja csatlakozik a támadó ellen hozandó összes intézkedésekhez.

(GENF.) (Dunaposta.) A népszövetségi közgyűlésről érkezett újabb jelentések szerint India és Ecuador képviselője szigorúan elítélte a Szovjet eljárást. Svájc kijelentette, hogy országának semlegessége következtében nem vehet részt az estleges megtorlásokban és ezért Svájc tartózkodik a szavazástól.

A francia kiküldött bejelentette,

A 14-es bizottság határozati javaslata

(GENF.) (Dunaposta.) A finn kormány beadványát tanulmányozó 14-es bizottság egyhangulag elfogadottnak nyilvánított javaslata a következő:

1. A közgyűlés megállapítja, hogy Szovjetország azzal a támadással, amelyet Finnország irányában elkövetett, megszegte a Finnországgal kötött politikai egyezményt, valamint a párisi egyezményt és a népszövetségi egyezmény 12-ik cikkelyét, továbbá megállapítja azt, hogy Szovjetország azzal a támadással megindításával minden jogi alap nélkül megsértette az 1932. évben kötött finn-szovjet támadást kizáró egyezményt, amely 1945-ig lett volna érvényben, ünnepélyesen elítéli Szovjetországnak a finn állam elleni akcióját. A közgyűlés sürgős felhívást intéz valamennyi tagállamhoz, hogy a módjukban álló anyagi és emberbaráti segítséget megadják Finnországnak. Felhatalmazza a főtáitkárságot, hogy bocsássa rendelkezésre technikai segítségét a segély megszervezésének érdekében. Ugyancsak felhatalmazza a főtáitkárságot, hogy az 1937. október 4-iki népszövetségi határozat értelmében tanácskozással kezdjen a nem tagállamokkal, esetleges együttműködés céljából.

2. Megállapítva azt, hogy Oroszország jöllehet meghívást kapott a Népszövetség ülésére, visszautasította megjelenségét. Ezzel megsértette a Népszövetség egyik leglényegesebb kötelezettségét, a béke szervezésével és a nemzetek biztonságával kapcsolatban. Szovjetország úgy járt el, mintha számára nem is léteznék a Népszövetség. A visszautasítást megkísérelte megindokolni azzal, hogy célzást tett arra a kapcsolatra, amely a finn-orosz háború első napján általa alakított állítólagos finn kormányhoz fűzi. Szovjetország nemcsak a népszövetségi egyezmény kötelezettségének megsértésében bűnös, hanem eltávolodott az egyezmény szellemétől.

hogy a határozatnak ki kell domborítania a Népszövetség tekintélyét. A lengyel kiküldött bizalmát fejezte ki a tanács határozatáért. Bulgária és Kína képviselői bejelentették, hogy tartózkodnak a szavazástól, majd a francia és angol kiküldöttek jelentették be, hogy megszavazzák a határozati javaslatot. A szavazás déli 1 órakor történt. A közgyűlés elfogadta a 14-es bizottság határozati javaslatának összes pontjait, kivéve a Szovjetunióval a Népszövetségből való kizárására vonatkozót, mivel ebben a kérdésben a döntés a népszövetségi tanács hatáskörébe tartozik.

Hambro elnök ezután szavazás alá bocsájtotta a határozatot. A határozati javaslat ellen egyetlen kiküldött sem szavazott és azt így egyhangulag elfogadottnak kell tekinteni.

A finn kiküldött a szavazás után szólásra emelkedett és kijelentette, hogy a hozott határozat megfelel azoknak a várakozásoknak, amelyeket Finnország a Népszövetség magatartásához fűzött, kormánya nevében köszönetét fejezte ki.

Azt ajánljuk, hogy a tanács döntsön ebben a kérdésben.

A külön bizottság elfogadta a határozatot. A svéd és norvég kiküldöttek csak fentartással adták hozzájárulásukat, mivel előzőleg kormányuk véleményét kell kikérniük.

HOZZÁSZÓLÁS A JAVASLATHOZ

(GENF.) (Rador.) A Népszövetség ülésén India képviselőjének beszéde után Ecuador képviselője nyilatkozott elítélően a Szovjet akciójáról. Rehr, Svájc képviselője hangsúlyozta, hogy Svájc legteljesebb semlegességét még 1938-ban szovjet részről is elismerték és ebből a magatartásból származik, miszerint Svájc számára nincs más lehetőség, minthogy kimaradjon a béke biztosítására vonatkozó szankciókban való részvételtől. Svájc tartózkodik a szavazástól. Paul Boncour, a francia küldöttség vezetője javasolta, hogy olyan határozatot hozzanak, amely megerősíti a Népszövetség tekintélyét. A lengyel kiküldött hangsúlyozta a legteljesebb bizalmát a népszövetségi határozat iránt. Belgium és Hollandia képviselői helyeselték a bizottság határozatát, de bizonyos fentartással éltek a technikai együttműködést illetően. Unden, Svédország megbízottja Svédországot, Dániát és Norvégiát nevében hangsúlyozta, hogy tartózkodnak a szavazástól, különösen egy olyan akciótól, amely Finnországnak Oroszországgal szembeni megsegítésére vonatkoznék, amelyet a 14-es bizottság határozata egyébként magában foglalna. Feldmans, Lettország, Észtország és Litvánia részéről kijelentette, hogy tartózkodnak a szavazástól, mert a határozat a Szovjetnek a Népszövetségből való kizárását javasolja. Ugyancsak tartózkodtak a szavazástól Bulgária és Kína képviselői is. A francia megbízott viszont hangsúlyozta, hogy a francia delegáció a

javaslat mellett szavaz. Anglia képviselője ugyancsak hangsúlyozta, hogy teljes mértékben egyetért a javaslattal. Déli 1 órakor elfogadták a bizottság javaslatát az összes pontokat illetően, kivéve a Szovjet kizárására vonatkozó javaslatot, amelyre vonatkozólag később lesz végleges döntés.

A 14-ES BIZOTTSÁG HATÁROZATA

(GENF.) (Rador.) A 14-es bizottság határozatát a népszövetségi közgyűlés szótöbbséggel elfogadta. Kilenc tagállam képviselője tartózkodott a szavazástól. A népszövetségi alkotmány értelmében azonban a szavazás egyhangúnak tekinthető akkor, ha nincs egyetlenegy szavazat sem ellene. A szavazást megelőzően több felszólalás hangzott el, köztük sir Muhamed Zafullah khan, India képviselője, aki a legnagyobb dicsérrel emlékezett meg Finnországról.

HÁROM PONTBÓL ÁLLÓ JAVASLAT

(PÁRIS.) (Rador.) A Le Petit Parisien azt hiszi, hogy az orosz válasz birtokában három pontból álló határozati javaslatot fognak a népszövetségi tanács elé terjeszteni: 1. Szovjet-Oroszország erkölcsi elítélése. 2. Finnországnak a tagállamok által való megsegítése. 3. A Szovjet kizárása, ami felett a tanács fog dönteni. A l'Ordre szerint Oroszország azzal fog válaszolni Genf határozatára, hogy a határozathozatalban résztvevő összes államokból visszarendeli diplomáciai képviselőit.

A MURMANSZK VASUTVONAL ELPUZTÍTÁSA

(HELSINKI.) (Rador.) A Reuter jelenti, hogy finn repülőgépek elpusztították a Ladoga-tavat Murmanszkkal összekötő vasutvonal 17 kilométeres szakaszát.

4 MILLIÓ FONT A CSEH MENEKÜLTEK TÁMOGATÁSÁRA

(LONDON.) (Rador.) Az angol kormány elhatározta, hogy folyósítja az év elején Csehszlovákia részére megszavazott angol kölcsönből még fennmaradt 4 millió angol fontot a cseh menekültek támogatására. A még megmaradt 6 millió angol fontot Csehszlovákiának Angliával szemben fennálló tartozása esedékessé vált szelvényei kifizetésére és a Csehszlovákiának korábban folyósított kölcsönök törlesztésére fordítja.

KALLIO TÁVIRATA ROOSEVELTHEZ

(WASHINGTON.) (Rador.) Kallio, a finn köztársaság elnöke táviratot intézett Roosevelt elnökhöz, válaszolva a finn köztársaság függetlenségének évfordulóján kapott üzenetre. Kallio elnök válasza így hangzik: „A megkönnyebbülés érzésével vettem üzenetét és biztos lehet abban, hogy az egész finn nemzet mélyszégyen hálás úgy Önnek, mint az amerikai népnek.”

KICSERÉLTÉK AZ OROSZ-NÉMET EGYEZMÉNY OKMÁNYAIT

(BERLIN.) (DNB) A wilhelmstrassei külügyi hivatalban tegnap cserélték ki a német-orosz baráti és megnevezetelű szerződés ratifikált okmányait. A német sajtó hosszú cikkekben méltatja az esemény jelentőségét.

ANGOL CÍFOLAT

(LONDON.) (Rador.) A tengerészeti hivatal közleménye cáfolja a montevideoi német követségnek azt a híradását, hogy az angolok mustárgázzal telített gránátokat használtak volna. A közlemény hangsúlyozza, hogy az angol tengerészet soha nem használt hasonló gránátokat.

A FINN FŐHADISZÁLLÁS JELENTI:

(HELSINKI.) (Rador.) A finn hadsereg főhadiszállásának közlése szerint felderítő harcok folytak, amelyek egyes helyeken kiszélesedtek. A keleti arcvonalon az ellenség támadásait visszaverték és az ellentámadás sikereket járt. A finn csapatok öt harcokot, ezenkívül négy úteget, öt tangelhárító ágyút és számos önműködő fegyvert zsákmányoltak. Az ellenség jelentős veszteségeket szenvedett. A finn parti ütegek a szárazföldi csapatok támogatása mellett visszaverték az ellenség partraszállási kísérleteit. Más helyeken ellenséges csapatszállításokat zavartak széljél, repülőik pedig több helyen motorizált gyalogsági különítményeket bombáztak sikeresen.

OROSZ JELENTÉS

(MOSZKVA.) (Rador-Havas.) Szovjet kommentárok szerint egy orosz hadoszlop Okhta felől jövet 105 kilométernyire jutott el a határtól. Szerdán ugyanez a menetoszlop 13 kilométert nyomult előre s így két nap alatt napi 10 kilométer menetelés mellett a Bolten-öbölnél lesz Uleaborg kikötője közelében. Finnországot így kettébe vágják és elszigetelnék Svédországtól, valamint Norvégiától. Délen maradnának az erődítmények, de az ellátás és a lőszerpótlás akadályoztatva lenne. Az Aaland-szigeteken emelt erődítmények dacára a szovjet tengeralattjárók be fogják tiltani a hajózást, amíg az öből be nem fagy. A hegyes terepen az oroszok előnyomulása nehézségekbe ütközik. A Ladoga-tó keleti partján az oroszok Kittel elfoglalását jelentik és közelednek a Sortabala város, valamint a Janisvari-tó felé vezető átjáróhoz. Ez az egyedüli pont, ahol a szovjet csapatok átvághatják a karéliei földnyelvet eltorlaszoló Mannerheim-vonalat. Északabbra olyan területek vannak, ahova az oroszok nem kalandoznak el. Ez a finn tavak labirintusa, ami a finn védők utolsó menedéke lenne.

CHAMBERLAIN MINISZTER-ELNÖK FINNORSZÁG MELLETT

(LONDON.) (Reuters.) Chamberlain miniszterelnök tegnap az alsóházban a hozzá intézett kérdésre válaszolva, ki jelentette, hogy

az angol kormány minden lehetőséget megtesz Finnország megsegélyezésére. Szabaddá teszi a fegyver, lőszer, repülőgép, harciakocsi, ágyú, gyógyszer, kötszer, élelmiszer stb. kivitelét. Támogat minden emberanyag segélyező mozgalmat is, ami úgy értendő, hogy hajlandó a maga feleslegéből is adni, viszont nem hadban álló államok önkénteseknek elszállítását a leghathatósabban elősegíti. Ami a pénzbeli segélyt illeti, úgy Finnország a legmesszebbmenőleg számíthat a City nagy bankjainak támogatására is. Chamberlain miniszterelnök e bejelentését az alsóház tagjai felállva percekig tartó tetszésnyilvánításokkal kísérték. Beszéde további során a miniszterelnök reményét fejezte ki, hogy a beláthatatlan következményű harc még sokáig eltarthat, de azért nem szabad elveszíteni azt a reményt, hogy mégis sikerülni fog a konfliktust békésen elintézni. Ha azonban ez nem lehetséges — mondotta a miniszterelnök — akkor a brit kormány továbbra mindent elkövet a gyakorlati segélynyújtás tekintetében.

UJRA PÁRTELNÖKKÉ

VÁLASZTOTTÁK DE VALERÁT (DUBLIN.) (Reuters.) De Valera miniszterelnököt az ir szabadságpárti intézőbizottsága ismét a párt vezérévé választotta. De Valera ez alkalomból

beszédet mondott, amelyben hangsúlyozta, hogy

a párt tovább is küzdeni fog az ir területek egységesítéséért és nem szűnik meg követelni Északírországnak (Ulster) egyesítését az Ir Szabadállammal.

A DUCHES TORPEDÓROMBOLO KATASZTRÓFÁJA

(AMSZTERDAM.) (Rador.) (DNB.) Az angol tengerészeti hivatal hivatalos közleményben jelenti be, hogy a Duches nevű angol torpedóromboló, amely 1375 tonnás volt, egy másik hadihajóval való összeütközés következtében elsüllyedt. Azt hiszik, hogy a 145 főnyi személyzetből csupán egy tisztet és két matrózt sikerült megmenteni. A Duches torpedórombolót 1933-ban építették.

(LONDON.) (Rador.) A Duches torpedórombolónak egy másik gőzzel történt összeütközésével kapcsolatosan jelenti, hogy a Duches személyzetéből 22 embert megmentettek és hogy a másik gőzös nem szenvedett lényesebb sérüléseket.

OROSZ BOMBAVETŐ RONCSAI

(HELSINKI.) (Rador.) Esbő helység környékén Finnország déli tengerpartján szerdán este egy orosz bombavető repülőgép roncsaira találtak. A gép súlyosan megrongálódott és lezuhant, anélkül, hogy előzetesen bárki észrevette volna.

ANGOL BUVÁRHAJÓ EREDMÉNYEI

(LONDON.) (Rador.) A brit tenger-nagyi hivatal közli, hogy az a tengeralattjáró, amely a napokban észrevette a Brehment, megtorpedózott egy német buvárhajót és egy cirkálót.

LÉGIHARC

(LONDON.) (Rador.) Két partvédelmi szolgálatot teljesítő repülőgép szerdán az Északi tenger felett észrevett és megtámadott két Dornier típusú német vízirepülőt — közli az angol légügyi minisztérium. — Az ágyukat kezelő katonák közül kettő megsebesült. Mindkét német gép megrongálódott és a felhők mögé bujva kénytelen volt visszavonulni.

CAPITOL-MOZGÓBAN

ZOLA EMIL

örökbecsű remekműve

ÁLLAT AZ EMBERBEN

Jean RENOIR rendezésében!

Főszereplők:

Jean Gabin és Simone Simon

Drámai részletek az uruguay-i tengeri harcról

(BUENOS AIRES.) (Rador.) A DNB jelenti: Az a hír, hogy egy német hadihajó több angol cirkálót harcot folytatott a montevideoi kikötő közelében, német körökben élénk feltűnést keltett. Azt hiszik: lehetséges, hogy egy német hadihajónak sikerült áttörnie az angol blokádot, amely a Rio de la platái kijáratot őrzi, az Atlanti óceán nyugati partjain, ahol az angolok bizonyosra vették a zárlat hatályosságát. Pontos képet a harc kimeneteléről nem lehet kapni, miután a jelentések — mondja a DNB — angol forrásokból származnak, amelyek az angolok veszteségeit kisebbíteni igyekeznek. Német informált körök szerint a német hadihajónak sikerült volna egy angol cirkálót súlyosan és kettőt könnyebben megrongálni és kényszerítette volna az angol tengeri haderőket, hogy a harc félbeszakításával a montevideoi kikötőbe meneküljenek. Német részről tehát jelentős ténynek igyekeznek feltüntetni az eseményt. Más német híradások szerint a harcokban iperit gázokat is használtak, amelyek a német hadihajók egész élelmiszerkészletét tönkretették és hajó kényszerült a montevideoi kikötőben horgonyt vetni.

URUGUAYI JELENTÉS A TENGERI HARCRÓL

(MONTEVIDEO.) (Rador.) Az uruguayi hatóságok megerősítik, hogy a montevideoi kikötőbe német cirkáló menekült, de nem az Admiral Scheer, hanem a Graf von Spee, amely komolyan megsérült három angol hadihajóval vívott harcban. A német hajó egyik része teljesen elpusztult. 36 embere életét veszítette, 60 megsebesült.

Punta del Este foknál az Uruguay cirkáló beavatkozott, hogy megakadályozza a harcban uruguayi parti vizeken való folytatását. A német hajó sérülése nem látszik túl súlyosnak. Egyelőre nem tudni, vajon sebesülteinek partraszállása után, a német hajó úgy fog határozni, hogy 24 órán belül távozik és folytatja a harcot a Rio de la Platan az Achilles és Ajax brit cirkálók ellen. Az Exeter ugyanis szintén könnyebben megsérült. Még

nem tudni, hogy szintén bemegy-e a kikötőbe a szükséges javítások megejtésére, vagy pedig részt vesz a Graf von Spee elleni esetleges további harcban.

Az uruguayi lapok szerint a brit hajók, habár kevésbé erősek, mint a német cirkáló, állandóan uralták a helyzetet. Az Exeter, amikor a Graf von Spee megtámadta, sűrű füstfelhőbe burkolta magát s azonnal jelzéseket adott le az Ajax és Achilles cirkálók-nak. A három brit hajó üldözőbe vette a német cirkálót a part felé kergetve azt, ahol a sekély vízállás miatt a Graf von Spee kénytelen volt sebességét csökkenteni, így kiteve magát az angolok pontos tüzelésének. Nem maradt tehát más menekülési lehetősége, mint Montevideóban kikötni. A montevideoi német követ azonnal a Graf von Spee fedélzetére vitette magát, hogy annak parancsnokával tárgyaljon és a sebesültek kórházba szállítása érdekében intézkedjék.

AZ EXETER FELSZERELÉSE

(LONDON.) (Rador.) Az Exeter angol cirkálót, amelyről úgy tudják, hogy a montevideoi kikötő bejáratánál súlyos megrongálódásokat szenvedett, 1929-ben bocsátották vízre és 1931 óta teljesít rendszeres szolgálatot. A 8390 tonnás hajó sebessége 32 csomó, akciókörzete pedig 10 ezer tengeri mérföld. A hajó fel van szerelve hat nehéz ágyúval, 4 légvédelmi ágyúval és repülőgép kivetővel és 6 torpedócsővel.

HAJÓELSÜLYESZTÉS NORVÉG VIZEKEN

(LONDON.) (Rador.) A brit tenger-nagyi hivatal csütörtökön a következő közleményt adta ki: December 13-án a Deptford angol hajót Hangsvaag-Sundstad közelében, norvég parti vizeken, a szárazföldtől negyedmérőföldnyire német tengeralattjáró megtorpedózta. A hajó azonnal elsüllyedt. Legénységéből csak 6 embert sikerült kimenteni. Ez a harmadik eset az utóbbi napokban, hogy a norvég semlegességet megsértik.

KINÁBÓL VISSZARENDELİK AZ ANGOL HAJÓKAT

(SANGHAI.) (Rador.) (Stefani.) További három brit ágyunaszád utasítást kapott, hogy vonuljon vissza a Jangce folyóról. Ismeretes, hogy októberben 5 naszádot vontak vissza az angolok.

lok. A Jangcsen még két, Kína többi részeiben 3 angol naszádot tartózkodik. A brit tengernagyi hivatalnak másutt van szüksége a tisztekre és legénysegre.

ANGLIA TENGERI FŐLÉNYE

(LONDON.) (Rador.) A Daily Express írja: Szerda éjjel vettük a hírt, hogy a Graf von Spee német hajót harcra kényszerítették angol cirkálók. A híradás szerint a német hadihajó súlyosan megrongálódott. Másrészt, szerdán reggel egy brit tengeralattjáró, még pedig az, amelyik a Brehment látta és nem akarta elsüllyeszteni, mert kereskedelmi hajóról volt szó, elsüllyesztett egy német buvárhajót és egy német cirkálót. Ezek a hírek megerősítik Nagy-Británia tengeri mindenhatóságát.

CIANO GRÓF BESZÁMOLÓJA

(RÓMA.) (Rador.) Ciano gróf külügyminiszter szombaton délelőtt a faszciók és korporációk házában részletes beszámolót tart Olaszország 1939. évi külpolitikájáról, főleg azokat az érveket fejtegetve, melyek Olaszországot semleges magatartásra készítettek. Ciano — hír szerint — felvilágosításokkal fog szolgálni a Milanóban az idén májusban kötött katonai és politikai szövetségi szerződés tartalmáról, valamint utólag Hitlerrel és Ribbentrop-pal előbb Salzburgban, majd Berlinben folytatott tárgyalásairól. A Havas tudni véli, hogy politikai és diplomáciai körökben nagy érdeklődéssel várják Ciano beszédét, aki a faszista nagytanács megállapításához hasonlóan hangoztatni fogja Olaszország nagy érdeklődését a dunai és Balkán-államok iránt. A faszciók és korporációk délelőtt 9 órakor ülnek össze. Ciano azonnal felszólal. Beszédét az összes olasz rádióállomások közvetíteni fogják.

MIRŐL FOG BESZÉLNI CIANO GRÓF?

(RÓMA.) (Stefani.) Olasz politikai körökben az a vélemény, hogy Ciano gróf külügyminiszter holnapi, szombati beszámolójában lezör:

1. Rá fog mutatni a jelenlegi európai helyzetre.
 2. Ismertetni fogja a háborús konfliktusok itáliai vonatkozásait.
 3. Kitér a szigorított tengerzár következményeire.
 4. Megerősíti a tengelyállamok szövetségét.
 5. Utalni fog a jelenlegi állapotok következményeire, rámutatva a megbékülés és a rendezés lehetőségeire.
- A Giornale d'Italia hasábjain dr. Virginio Gayda a Ciano beszéddel kapcsolatban azt írja, hogy ezuttal ismét Olaszország felől fog megszólalni az a hang, amelyre az általános zűrzavarban mindenki fel kell figyelnie, aki elég erőt és tehetséget érez magában az iránt, hogy vezető szerepet töltsön be. Ciano beszéde békeszózat lesz és magukra vessenek azok, akik ezt az alkalmat is elmulasztják az általános kiengesztelődés megvalósítására.

NÉMET LAP AZ OROSZ-

NÉMET EGYEZMÉNYRŐL

(BERLIN.) (Rador.) A Berliner Borsezeitung méltatva a szeptember 28-án Moszkvában aláírt német-orosz egyezmény ratifikálásának jelentőségét, azt írja, hogy ez az egyezmény megváltoztatta Európa térképét. Angliának és Franciaországnak fel kell hagynia ezeket azzal a reménnyel, hogy Németországot és a Szovjetuniót szétválaszthassa.

LENGYEL REPÜLŐK AZ ANGOL HADSEREGBEN

(LONDON.) (Rador.) A lengyel repülők osztagának megszervezése és kiképzése jelenleg Anglia egyik városában folyik. A lengyel repülőkből osztagot fognak létesíteni, amelyek az angol repülőosztagokkal együtt fognak tevékenykedni. A lengyel repülők angol egyenruhát viselnek, sapkájukon azonban megkülönböztető jel van, zubbonyukon pedig a lengyel sas, ez külső megjelölésük. Az együttműködés mellett a lengyel repülőosztagok megőrzik függetlenségüket.

A SZOVJET VEZÉRKAR JELENTI:

(MOSZKVA.) (Rador-Tass.) A lenin-grádi katonai körzet vezérkara közli: „December 12-én a szovjet csapatok minden irányban folytatták előnyomulásukat. Utha irányában elfoglalták Markajarvi városkát, amely 92 kilométerre van nyugatra a határtól. Petrozavotk vidékén a szovjet csapatok elfoglalták Runtla községet a Ladoga-tó partján, valamint Konpinoja vasúti állomást a Pitkaranta-Serdobol vonalon. A kód és alacsony felhőzet akadályozták a repülők tevékenységét.”

NÉMET SAJTÓVÉLEMÉNY A FEHÉR KÖNYVRŐL

(BERLIN.) (Rador.) Az új német Fehér Könyv foglalkoztatja a német lapokat. Az egész sajtó kiemeli Ribbentropnak eredeti okmányokkal bizonyított azon állítását, hogy a háborút Anglia akarta Németország megsemmisítésére. A Völkischer Beobachter írja: „Több, mint száz okmány bizonyítja, hogy a Chamberlain-kormány a müncheni egyezmény után azonnal mértéktelen fegyverkezési politikába kezdett, ami Németország ellen irányult. Németország bekerítése 1938. október 3-án, tehát két nappal München előtt vette kezdetét, amikor Chamberlain első beszédét tartotta a fegyverkezés érdekében. London eleinte elég nyugodtan fogadta a Védnökség megteremtését s csak 48 óra után csapott fel a felháborodás hulláma. Ezen a két napon: március 16. és 17-én a Downing Street kulisszái mögött meghozták a határozatot. A Churchill-Eden háborus párt a külügyminiszter bürokrácia segítségével véglegesen legyűrte Chamberlaint. Ettől a naptól fogva Neville Chamberlain is követte a háborus politikát, melynek vezetője azon lord Halifax volt és marad, aki a nemzeti szocializmus megsemmisítését régóta Istennek tetsző cselekedetnek tekinti.”

HADIJELENTÉSEK

(BERLIN.) (Rador.) A legfelsőbb katonai parancsnokság közli: Nyugaton járőrtevékenység és gyenge tüzéségi tűz.

(LONDON.) (Rador.) A légügyi minisztérium közli, hogy angol repülők őrájárata a német aknakerakó vizirepülőgépek helgolandi támaszpontja felett kerített.

(PARIS.) (Rador.) A december 13-án reggel kiadott francia közlemény szerint a front középső részeiben őrárat-tevékenység volt.

(LONDON.) (Rador.) A Warwick Head szén szállító hajó tegnap Leithből jövet aknára futott. Hat matróza és kapitánya megmenekültek kórházba szállították őket. A hajó raksúlya 490 tonna volt.

(PARIS.) (Rador.) Egy versaillesi házban óriási robbanást okozott a megrepedt gázvezeték. Hat személy súlyos sérüléseket szenvedett.

(LONDON.) (Rador.) Nyugat-Angliában kedden áldiádó volt. A közlekedést tíz percre beszüntették és a lakosság a menedékhelyekre vonult.

(LONDON.) (Rador.) Egy angol repülőgép Southampton közelében beakadt egy léggömbzárba. A gép lezuhant, négy utasa meghalt.

(BERLIN.) (Rador.) A Wetter-Ruhr vonalon egy személyvonat belerohant egy másik szerelvénybe. Eddig 7 halottat, 14 súlyos és 27 könnyebb sebesültet emeltek ki a romok alól.

(PARIS.) (Rador.) Délfranciaországban tegnap 9 óra 55 perc és 10 óra 40 perc között légiriadó volt.

LEON BLUM LONDONBAN

(LONDON.) (Rador.) Leon Blum, a francia szocialista párt elnöke szerdán délután Londonba érkezett, ahol részt vesz a nemzetközi munkáspárt végrehajtó bizottságának ülésén.

SPANYOL TILTAKOZÁS A TEN GERZÁR MIATT

(MADRID.) (Havas.) Alba herceg, Spanyolország londoni követe tiltakozó jegyzéket nyújtott át a Foreign Office-nak, amelyben hangsúlyozza, hogy a szigorított tengerzár jogosságát nem ismeri el és kénytelen Nagybritánia kormányát felelőssé tenni kereskedelmének és hajózásiának megbénításáért.

PADEREVSZKY A LENGYEL ÁLLAMTANÁCS TAGJA

(PÁRIS.) (Rador.) A Pat lengyel távirati iroda jelenti a következőket: „A lengyel hivatalos lap rendeltörvényt közöl a lengyel köztársaság elnökének aláírásával, amely rendelet értelmében 12-24 tagból álló lengyel nemzeti tanács alakult, amelynek tagjai tanácsadói minőségben tevékenykednek a lengyel köztársaság elnöke és kormánya mellett. A tanács táviratot intézett az Amerikában élő Paderevszkyhoz, a világhírű lengyel zongoraművészhez, a lengyel köztársaság legelső köztársasági elnökéhez, amelyben közölte, hogy őt is a nemzeti tanács tényleges tagjává választották meg nagy lelkesedéssel és egyhangú határozattal. A táviratban végül nagy elismerését fejezi ki a lengyel kormány a lengyel nemzet nagy fiával szemben. A táviratra Paderevszky már válaszolt is, közölve, hogy a megtisztelő megválasztást elfogadja.”

Elítélte a kolozsvári törvényszék a testi sértéssel vádolt ügyvédjelöltet

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Az 1938. év őszén egyik közismert kolozsvári ügyvéd jelöltje végrehajtásra megjelent a Fejérd községben lakó Szilágyi Elek házában, akit a bíróság adósságának megfizetésére kötelezett. A végrehajtó és a csendőr kíséretében megjelent ügyvédjelölt a házban csak az adós 15 éves fiát találta otthon, akit kétségtelenül kísérlettel akarta megakadályozni, hogy az istállóból az egyetlen tehenet elhajtás. Az ügyvédjelölt ekkor a kezében levő vasvillával két ütést mért a legénykére, aki eszméletlenül esett össze.

A gyermek szülei az ügyvédjelölt ellen feljelentést tettek a kolozsvári ügyészségnél, amely testi sértés miatt vádat is emelt az ügyvéd ellen. Az ügyet elsőfokon a járásbíróság tárgyalta, amely azonban úgy találta, hogy az ügyvédjelölt nem bűnös és felmentette. A sértett gyermek szüleinek felelősségére az ügy a törvényszék elé került, ahol dr. Munteanu lon ügyvéd, a magánvád képviselője azt bizonyította, hogy a vádlott ügyvédjelöltnek már több hasonló esete volt és heves vérmérséklete többször ragadtatta olyan tettekre, amelyek a büntető törvénykönyv szakaszait érintették. A törvényszék Breban-Drageste tanácsa végül is megsemmisítette a járásbíróság ítéletét, a vádlottat bűnösnek mondogta ki és az enyhítő körülmények tekintetbe vételével 2500 lej pénzbüntetésre ítélt, továbbá 2500 lej kártérítés megfizetésére kötelezte.

Kik kérhetik felvételüket a községi választói névjegyzékbe?

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Az új közigazgatási törvény szerint a községi választói névjegyzékeket a községi előjáróságok minden év decemberében készítik el. Szükségesnek látjuk tehát hogy a közigazgatási törvény végrehajtási utasításában foglalt vonatkozó intézkedéseket az alábbiakban ismer-tessük:

Választói jogosultsága van azoknak a férfiaknak és nőknek, akik román állampolgárok, 1939 december 31-ig betöltötték vagy betöltik 30. életévüket, ténylegesen gyakorolják a következő foglalkozások egyikét: 1. mezőgazdaság és testi munka; 2. kereskedelem és ipar; 3. szabad foglalkozás, továbbá nem méltatlanok és nincsenek olyan helyzetben, hogy ez összeférhetetlen legyen a választói jogosultsággal, végül legalább egy évig hozzájárultak a községi terhek viseléséhez. Ez utóbbi feltétel alól kivételek azok a férjezett nők, akiknek a férje községi adót fizet.

A választói névjegyzéket a községi bíró (polgármester) állítja össze személyes felelősségére, a községi jegyző vagy városi titkár segítségével. A választói névjegyzékbe való bejegyzés hivatalból történik a községi tagok főkönyve vagy bármely más felvilágosítás alapján, végül az érdekelt fél kérésére. A választói névjegyzékek összeállításának kezdetét hirdetmény útján kell a községi lakosok tudomására hozni.

Az ilyenformán elkészített választói névjegyzékeket január hó folyamán 15 napra ki kell függeszteni a községi előjáróságnál. Mindazok, akik kimaradtak a névjegyzékből, utólagos bejegyzésüket kérhetik a kifüggesztés napjától számított 15 napon belül az illetékes járásbírósághoz benyújtott előterjesztés után.

A járásbíróság az előterjesztések felett sürgősen határoz. A járásbíróságvégzése ellen a közléstől számított 15 nap alatt felfolyamodással lehet élni az illetékes törvényszékhez.

Felszólítjuk tehát mindazokat a magyar etnikai származású polgárokat, akik valamilyen okból kimaradtak a közigazgatási választói névjegyzékből, hogy a törvényben előírt határidőn belül jelentkezzenek a községi előjáróságoknál.

Nincs megegyezés az ADY harisnyagyár munkásainak bérmozgalmában

A munkásság ragaszkodik a 30 százalékos béremeléshez, a gyárigazgatóság csak 10 százalékos emelésre hajlandó

A bérmozgalmában álló munkásság egyik vezetőjének nyilatkozata

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Beszámoltunk arról, hogy a kolozsvári Ady harisnyagyár munkásai bérmozgalmat indítottak. A gyárban mintegy kétszáz munkás dolgozik, nagyobb részben nők s a kollektív szerződésük most jár le december 31-én.

A munkások az általános drágulásra való tekintettel 30 százalékos béremelést kértek, valamint a kollektív szerződésnek olyan megváltoztatását, hogy ezután havonként az áremelkedésnek megfelelően, az árindex alapján módosítsák a fizetéseket. Tárgyalások indultak meg a gyár

igazgatósága és a munkások megbíztottai között, a tárgyalások azonban nem vezettek eredményhez. Az igazgatóság hosszas alkudozások után csak tíz százalékos béremeléshez volt hajlandó hozzájárulni, amit a munkások nem fogadtak el. A kollektív szerződés megújítása körül is nehézségek merültek fel, amennyiben a gyár vezetősége a havonkénti bérfelülvizsgálás sem fogadta el, s ragaszkodik ahhoz, hogy az új kollektív szerződést az eddigi feltételek és pontok alapján kössék meg.

A közvetlen tárgyalások megszak-

KARÁCSONYIG NYITVA

szabad megtekintésre különböző neves festők

kollektív kiállítása, mérsékelt árak

esetleg részletre is. Külön szentkép-osztály.

P. Unirii 9. Stanoiu sorsjegyiroda mellett

dása után a munkások a munkaügyi főfelügyelőséghez fordultak közvetítésért, amely be is indította a szokásos eljárást. Azonban eddig ezek a tárgyalások nem vezettek megegyezéshez s most az a helyzet, hogy ha a napokban megtartandó utolsó egyezkedési kísérlet sem lesz eredményes, a gyár munkásai a munkaügyi minisztériumhoz fordulnak és szabadságot kérnek ahhoz, hogy bérmozgalmukban a legvég-ső eszközökhöz forduljanak.

Munkatársunk beszélgetést folytatott a bérmozgalmat egyik vezetőjével, aki a munkásság álláspontját az alábbiakban fejtette ki:

— A jelenlegi munkabér — mondotta — hét és tíz lej órábér között váltakozik. A munkásság zömének azonban hét lej az órábér. Az általános drágulás annyira közismert, hogy a béremelési kérést nem is kell indokolni, hiszen minden üzemenél és vállalatnál emelték és emelik nemcsak a munkások, de a tisztviselők fizetését is. Az Ady gyár 25 százalékkal emelte fel az eladási árakat. Tekintettel arra, hogy az összes munkabér a termelési költségnek csak a százaléka, a mi 30 százalékos béremelési kívánságunk tulajdonképpen csak 2 és fél százalékkal jelent nagyobb kiadást a gyárnak, akkor, amikor a gyár huszonöt százalékkal többet vesz be a gyártott és eladott harisnyáért. Az igazgatóság azzal érvel, hogy az áremelést a nyersanyag drágulása tette szükségessé. Tudjuk, hogy megdrágult a nyersanyag, mintegy 20 százalékkal, de a termelési költségnek ez is csak alig a tíz százaléka tehát még mindig marad az új haszonból arra, hogy a munkások bérét a kért arányban a gyár felemelhesse.

— A munkásság különben — folytatta a bérmozgalmat vezetője — nem akar beleszólni a gyár kalkulációjába, de a mai bérek mellett megélni nem tud s ragaszkodik a harminc százalékos javításhoz, valamint ahhoz, hogy az új kollektív szerződésben az esetleg bekövetkező drágaságnak megfelelően havonként módosítsák a béreket. A munkásság elhatározta, hogy bérmozgalmát minden törvényes eszközzel sikerre viszi s elkészült arra is, hogy szükség esetén beszüntesse a munkát. A munkásság reméli, hogy erre nem fog sor kerülni, mert ez a gyárnak sem volna érdekében álló, de ha jogos követelését nem fogja a gyár teljesíteni, nem riad vissza ettől a törvényes eszköztől sem.

...Eddig a nyilatkozat. Reméljük, hogy az érdekelt felek a munkaügyi főfelügyelőség közreműködésével meg fognak egyezni s nem fog sor kerülni a tárgyalások végleges megszakítására.

(X. X.)

Nyílttér

Mindazok, akik özvegy Orelli Hugonétól kölcsönt vettek, fizessék özv. Orelli Zoltánnak vissza, mert semmilyen megbízottam nincsen. Str. Babes 19. szám, I. emelet.

*) E rovatban közöltékért nem vállal felelősséget sem a szerkesztőség, sem a kiadóhivatal.

Az álarcos kalandor

IRTA: TH. G. NEADY

(6.)

Amint arra gondolt, hogy ennek a ró-
kaképi, vörösszöke embernek a ha-
talmába kerülhet az emberiség és köz-
tük ő maga is, elborította agyát a vér.
Világéletében lenézte Möringet, aki
mindig valami alacsonyrendűségi ér-
zéssel küzdött. Ösztöne azt sugta, hogy
az eltűnt fiola Möringnél van. Legegy-
szerűbbnek tartotta volna kirántani a
revolverét és keresztüllőni ezt az em-
bert, ezt azonban nem tehette. Utóvégre
is a kulturálság látszatát főnn kel-
letett tartani mindaddig, amíg végve-
szedelem nem fenyegette. Ezenkívül
pedig nem volt bizonyos abban, hogy
a Rádiumoxid valóban Möringnél van.
Amint így töprengett, furcsa ese-
mény ragadta meg figyelmét. Az át-
lagembernek vélt hajóstiszt egy picit
arrébb húzódott és óvatossan előhúzott
valamit a zsebéből. Egy fiolát.

Kraft szíve hevesen megdobbant.

Tehát tévedett. A fiola nem Möring-
nél, hanem annál a hadnagynál van.
Ezt az embert nem ismerte, tehát
még jobban félt tőle, mint a tanácsos-
tól, akiről legalább azt meg tudta ál-
lapítani, hogy a hűségén keresztül
megfogható.

Most már nem tétovázott.
Előrántotta revolverét és harsányan
felkiáltott:

— Hadnagy ur!

A két hajóstiszt hátrafordult és döb-
benten meredt a rájuk szegződő revol-
verre.

— Parancsoljon — mondták a hely-
zethez mérten nyugalommal.

Kraft megköszönte a torkát és így
szólt:

— A Warding táviratában jelzett
fiolát ellopták innen. A fiola önnél
van — s a revolver csövével az idő-
sebb hadnagyra mutatott. — Ne moz-
duljon, mert kíméletlenül lepuffantom.
A hadnagy fakó arccal nézett a fő-
nökre.

— Adja elő... — szólott Kraft, de
visszakapta szavát. Eszébe jutott, hogy
a fiolával szemben bolhacsipés az ő
revolvere. Ha pedig a hadnagynak már
kezeben van az irtózatossá méreg, akkor
fölénybe került nemcsak vele, de a vil-
lág minden hadseregével szemben. —
Emelje fel a karjait — parancsolta.
A hadnagy tétován engedelmeske-
dett.

— Uraim — fordult Kraft a többi-
ekhez — legyenek szívesek meg-
motozni a hadnagyot... Vagy nem.
Senki ne mozduljon. — Arra gondolt,
hogy egy az eredmény, akár a had-
nagynál, akár másnál van a fiola.
Nem tudta, mit tegyen.

Pár pillanatig gondolkodott, azután
ismét megszólalt:

— Ne mozduljon senki, mert maga-
sabb államérdekből kénytelen leszek
fegyvert használni.

A társaság összenézett. Kitalálták
egymás gondolatát: A főnököt meg-
örjítette az izgalom.

Kraft kutató tekintettel végigné-
zett rajtuk, azután a megvádolt had-
nagyhoz lépett és balkezevel annak
oldalzebe felé nyúlt.

Ebben a pillanatban a hadnagy el-
kapta Kraft revolvertartó kezét,
egyét csavart rajta, mire a revolver a
földre esett. A következő másodperc-
ben már a hadnagy szegezte előre a
pisztolyt.

— Mit akart tőlem, főnök ur? —
kérdte izgalomtól remegő hangon.

— Esküdjön meg, hogy csak az em-
beriség javára fogja felhasználni ha-
talmát — mondta felelet helyett Kraft.

A hadnagy tekintete részvétet feje-
zett ki. A főnök egyszerre átlátta a
helyzetet. Ezek örülnek hiszik. Ki is
mondta:

(Folytatása következik.)

TESTEDZÉS

Budapesten játszik karácsonykor a bukaresti Rapid jégkorongcsapata

(BUKAREST.) A bukaresti Rapid jég-
korongcsapata, amely csak nemrégiben
alakult meg a feloszlott Telefonklub
egyesületéből, máris külföldi portyára
megy. A csapat a jövő héten utazik kül-
földi portyájára, s ennek során december
25-26-án Budapesten a Ferencváros, il-
letve a BKE legénységével mér össze ere-
jét.

Magyar-olasz tornászviadal Milánóban.
Budapestről jelentik: A negyedik magyar-
olasz tornászviadalt vasárnap rendezik
Milánóban. A magyar csapatot a mérkő-
zésen a következő versenyzők képviselik:
Tóth, Mogyoróssy, Pataki, Gáll, Sántha,
Várköi, Temesi és Kecskeméti.

Haggyiboristák! A Haggyibor labdaru-
gószakszövetsége kéri az alatti játékosokat,
hogy vasárnap délelőtt 12 órakor jelenje-
nek meg az öltözőben: Noé Kleimann,
Kauffmann, Krausz II., Kohn, Hirsch,
Siebermann, Smilovits, Katz, Izsák, Kes-
ler, Náthán, Rosenfeld, Rosner, Gara, Nó-
ti, valamint Salamon Andor, utóbbi fel-
függésztés terhe mellett.

**Karácsony a Magyar Labdarugó Szövet-
ségben.** Budapestről jelentik: A Magyar
Labdarugószövetség az idén a szentesten
karácsonyi ünnepet rendez a futballház
udvarán. A díszes karácsonyfa előtt dr.
Gidófalvy Pál az MLSz miniszteri biztosa
mond ünnepi beszédet majd a válogatott
játékosoknak oklevelet adnak. 25 tehetsé-
ges ifjúsági és 25 ujonc játékos részesül
ezután szeretetadományban.

**Dr. Russu vezeti a vasárnapi válogatott
mérkőzést.** A labdarugóalkerület bírói-
zottsága a vasárnapi alkerületi váloga-
tot—ligabajnoki válogatott mérkőzés le-
vezetésére dr. Russu Gabriel játékveze-
tőt kérte fel.

A Haggyibor teaestélye. A Haggyibor
labdarugószakszövetsége szombaton este 9
órákor teaestélyt rendez az Edison-bár
helyiségében.

Gyilkossággal vádolt gyermek- anyák felett ítélték a büntető- tábla

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) A gyermek-
telenség kulturmérge megfertőzte már
a havasok népét is. Mind sürűbb időkö-
zökben kerülnek a kolozsvári büntető-
tábla elé a mővidékről olyan anyák,
akik a gyermekgyilkosság súlyos vádjá-
alól igyekeznek megmenekülni. Teg-
nap két ilyen bűnösét foglalkoztatta a
tábla ötös tanácsa.

Sicoaia Victoria szohodoli lakos 26
éves. Nincs férje, de áldott állapotba
esett. Az idei húsvéti ünnepek előtt
fogadta a gölya látogatását. Eppen
napgyénten. Azt vallotta a bíróság
előtt, hogy halott magzatot szült. Ki-
hallgatta a tábla a szohodoli csendő-
ség által bejelentett terhelő tanukat.
Ezek egybehangzóan vallották, hogy
abban a fákamrában, ahol Sicoaia
Victoria világra hozta gyermekét, né-
hány perccel később egy rongyokba
burkolt csecsemőt találtak, aki akkor
még az ujjait is mozgatta.

Az orvosrendőri boncolás szerint a
gyermek halálának oka: fulladás és a
köldökszínórán át történt elvérzés.

Ciugudean dr. védő felmentést kér

jét. A román csapat ezután Kassára rán-
dul, ahol december 28-án és 29-én játszik
két mérkőzést, majd január elsején Tá-
rában fejezik be portyájukat a bukare-
stiek. Az utra a bukaresti csapat a követ-
kező játékosokkal indul: Rațiu, Dron, Bi-
rd, Anastasiu, Tiko, Botez, Brackl, Tilea,
Pană, Petrovici, Groywinsky, Tănase.

**Karácsonyfaünnepélyt rendez az Echo
sportegyesület.** A kolozsvári Echo
sportegyesület vasárnap délelőtt 10 óra-
kor az Unitárius kollégium disztermében
karácsonyfaünnepélyt rendez a szegény
gyermekek megsegítésére.

**Venus—lengyel válogatott 8:2 (2:0, 1:2,
5:0).** Bukarestből jelentik: A román fővá-
rosban tartózkodó lengyel menekült jég-
korongozók tegnap a Venus csapatával
mérkőztek meg. A Venus könnyen győzött
a formán kívül játszó lengyelekkel szem-
ben.

Egy évre ítélték Schlossert, az egykor
híres magyar labdarugójátékost. Budapest-
ről jelentik: Schlosser Imrét, az MTK
egykori világhírű labdarugójátékost a
budapesti törvényszék hivatali szabálya-
lanság miatt egy évi elzárásra ítélte.
Schlosser az anyakönyvi hivatali tisztvi-
selője, s mint ilyen követte el a hivatali
szabálytalanságot, amelyért most súlyosan
megbüntették.

**A Ferencváros jégkorongcsapata Buka-
restben.** Bukarestből jelentik: A Ferenc-
város jégkorongcsapata január 7-én, vagy
13-án Bukarestben játszik. A vendégjáték
végleges időpontját a Rapid budapesti sze-
replése alkalmával állapítják meg. A
magyar csapat előreláthatólag a Rapid
csapatával mérkőzik meg Bukarestben.

Lehet jelentkezni a bírósághoz! A ko-
lozsvári labdarugóalkerület bíróizottsága
felhívást bocsátott ki, amely szerint a
beiratkozások a bírósághoz december
20-án folytatódhatnak az alkerület hivatalos
helyiségében (P. Unirii 29.). A jelöltek
személyesen kötelesek jelentkezni.

azon az alapon, hogy a vádlott beszám-
lathatatlanságban nem adta meg
gyermekének azt a gondozást, melyet
annak életbentartása megkövetelt vol-
na. A bíróság gondatlanságból elköve-
tett gyermekölésben mondta ki bűnös-
nek az anyát s ezért 1 évi fogházra
ítélte.

A másik leányanya Romanasti szá-
mosmegyei községből való. Pop Má-
riának hívják. Alig mult 16 éves, ami-
kor ezelőtt másfél esztendővel összeál-
lott az akkor még csak 16 éves vad-
házastársával. Azóta polgárilag meg is
esküdtek. Viszonyuk már az első év-
ben meghozta a gyümölcsét, de a vád
szerint ezt a gyermeket az anya ölte
meg. Pop Mária elmondta, hogy nem
bűnös. Nem ölte meg a gyermeket. Az
egész súlyos és fájdalmas élettani moz-
zanat lefolyásáról nem tud semmit.
Egyedül volt a szobában s elvesztette
az eszméletét. Amikor magához tért,
egy élettelen magzat feküdt mellett. A
büntetőtábla Pop Mária ügyében fel-
mentő ítéletet hozott. Mindkét ítélet
jogerős.

Társaság

0 A Kolping Legényegylet december hó
17-én részt vesz a „Gyopár” jubileumi
éve harmadik csillagturáján, a Kiscsok
tetőre. Műhallgatás a főtéren Szent Mi-
hály templomban. Indulás a Barón L. Pop
ucca 3. szám alatti helyiségből, reggel
egyegyed kilenc órákor. Vendégeket
szívesen látnak.

0 Csoportversenyek a KMSC Sakkö-
rében. A közeledő ünnepekre tekintettel
a KMSC sakkörének vezetősége nagyobb-
szabású csapatversenyének lebonyolítását
januárra halasztotta. Ehelyett hatos cso-
portverseny rendezését határozta el ja-
nuár 12. és 22. között. Összesen 30 játé-
kos öt csoportban mér össze tudását, a
következő beosztással: A. csoport, az Ipa-
rosegylet főtéri sakkhelyiségében, min-
den este 7—11 között Balogh, Barabás,
Bíró, Süti, Vargha, Végh. B. csoport, az
Echo főtéri sakkörében, minden este 7—
11-ig: Benkő, Izsák, Mathianu, László, Ró-
nai, Sándor. C. csoport, az Echo főtéri
sakkörében, minden este 7—11 között: An-
g, Kiss, Máthé, Molnár, Szabó, Szilágyi.
D. csoport, a nyomdászok Memorandului
ucca 23. szám alatti helyiségében minden
este 7—10 között Bojan, Candea, Muresan,
Pápa, Surdu, Vasilescu. E. csoport, a nyom-
dászok Memorandului ucca 23. szám alatti
helyiségében minden este 7—10 között:
Ambrus, Covaciu, Földes, Gábora, Gáll,
Málnásan. A KMSC Marechal Foch ucca
23. alatti sakkhelyiségét a Munkás Athe-
neum karácsonyi bazárja számára engedle-
t és így kénytelen volt sakkversenyét
más helyen megrendezni. A vezetőség ez-
után is köszönetét fejezi ki az Iparos
Egylet, az Echo Sportegylet és a Nyom-
dász-szervezet vezetőségeinek, amiért he-
lyiségeiket rendelkezésre bocsátani szíve-
sek voltak.

0 Jelmez-bál. A kolozsvári „Törökvesz-
tő” dalegylet a jövő év január 6-án szomb-
aton este 9 órai kezdettel az „Anna pa-
lota” összes helyiségeiben a Regina Maria
ucca 51. szám alatt nagy jelmez-bált ren-
dez. A jelmez-bál iránt nagy érdek-
lődés nyilvánul meg.

Rádió

SZOMBAT, december 16.

Bucuresti. 7: Reggeli műsor. 12: Pontos
időjelzés, vizállásjelentés. 12.10: Leme-
zek, hírek. 19.30: Hírek. 20.15: Dima és
Nemes énekesnők hangversenye. 20.45:
Hírek. 21: Gyermekkarok lemezei. 21.25:
Tánclemez. 22.10: Hírek. 22.30: Leme-
zek. 23.45: Hírek, majd hírek magyar
nyelven, könnyű zene.

Budapest L. 7.45: Torna, hanglemezek,
étrend. 11: Hírek. 11.20: Felolvasások. —
13.10: Katonazene. 13.40: Hírek. 14.30: Le-
mezek. 15.30: Hírek. 17.15: Előadás a re-
püléssről. 17.45: Hírek. 18.15: Jazz zene.
18.35: Csevegés. 19.05: Ének. 19.30: Elő-
adás. 20.15: Hírek. 20.25: Hangképek a
studióból. 21.05: Zongoraverseny. 21.35:
Hangjáték. 22.40: Hírek. 23.15: Szalonze-
ne. 24.20: Cigányzene. 1.05: Hírek.

Megérkeztek a Sandu sze- mélyzetének megmentett tagjai

(CONSTANTA.) (Rador.) Tegnap ér-
kezett meg a kikötőbe a tragikus kö-
rülmények között elpusztult Sandu
román teherhajó megmentett legény-
sége. A megmentett második tisztet
Gh. Gheorghiu és Petre Torocenco,
Tiberiu Laurentiu és Constantin Ma-
ior matrózokat kihallgatták a rendő-
rség, akik elmondották, hogy a hajó
tulterhel volt. A szerencsétlenség reg-
gel fél öt felé történt, amikor is az
egész legénység felrohant a hajó fedél-
zetére és megborzadva látta, hogy a
hajó süllyedni kezd a vadul hullámzó
tengerben. A kis hajó személyzetének
tiz tagja, közöttük két nő és három
potyautas a tengerbe vesztett. A ha-
lottak a következők: N. Dimitriu ka-
pitány, I. Popescu első tiszt, Mazgal,
Leonie Vitzianu, G. Toma, Libencio
Nichita, Stoafan, C. Mihail matrózok,
Dobra Pena, Raditz Bacanu szakács-
nők és G. Goltzmann, Ion Vasile potya-
utasok és Mantle Bacanu 14 éves kis-
fiu.

— Uj jegyzetdönő tanfolyam. A
Rapid autóbussz szindikátus új jegyzet-
dönő tanfolyamot rendez azoknak a
számára, akik a román nyelvet megie-
lelőképpen birják. Érdeklődők jelent-
kezzenek a szindikátus székhelyén, C.
Regele Carol II. 119. szám alatt.

SPORTNÁL VAGI
MUNKÁNÁL IS
BEILÁNDAL AL
A SZERENYŐZŐ!

Szemüvegeket orvosi előírás
szerint készítünk.

Speciális acélárak raktáron.
Prima a l p a c c a evőeszközök feltűnő
olcsó áron.

Kun Mátyás Fia R. T.-nél
CLUJ, CALEA MARECHAL FOCH No. 2.

Érdemek dicsérete

A napokban zajlott le Kolozsváron az Erdélyi Szinpartoló Egyesület közgyűlése. Az az érzésünk, hogy nem mehetünk el szó nélkül az ott elhangzottak mellett. Egy-egy nemzet valószínűsége értékét szellemi kulturájának sulya szerint mérlegelik. A világgözpontok koncertjében természetesen leginkább csak a gazdasági és katonai erők számítanak. Ámde, ha tárgyilagossá szemléljük az értékeket a népek fajsúlyát, akkor nem egyszer úgy látjuk, hogy az egyetemes emberiség javát és haladását kicsiny, de magas műveltségű népek tevékenysége sokkal inkább szolgálta, mint némely nagyhatalom, amely azonban csak fegyverekre támaszkodott. A magyarság már régen felismerte ezt a tényt és különösen a XIX. és XX. század során arra törekedett, hogy mennél több kulturális értékkel járuljon hozzá az egyetemes emberi jó növeléséhez. Büszkén mondhatjuk: irodalom, képzőművészet és a tudományok terén már jó ideje a legelőkelőbb népek sorában haladunk. Nagy megnyugvással szolgálhat számunkra az a tény, hogy a történelmi fordulat sem tudta kultúrátöréseinket és haladniakarásunkat megbénítani. Az erdélyi magyar irodalom messze földön híressé lett, képzőművészeink is jelentős eredményekkel igazolják tehetségüket és tetteikességüket. Minden lehetőséget elkövetünk az erdélyi magyar színjátszás színvonalának fejlesztése és nemesítése terén is. E tekintetben különösen nagy érdemeket szereztek azok a férfiak, akik, mint a kolozsvári Szinpartoló Egyesület lelkes vezetői tevékenykedtek. Kifelé zajtalanul, csöndben, szinte láthatatlanul munkálkodtak ez a nagyszerű egyesület. Befelé azonban annál fajsúlyosabb, eredményesebb a munkájának gyümölcse. Valamikor — a magyar kultúra hajnalhasadásának kezdetekor — dolgoztak így az akkori lelkes és áldozatos férfiak a magyar színművészet istápolása és felvirágoztatása érdekében. Hervadhatatlan érdemeket szereztek a Fáy Andrások, a Széchenyi Istvánok, a Szemere Bertalanok, Kisfaludy Károlyok, Vörösmarty Mihályok, Bajza Józsefek és a magyar kultúrának annyi más kiváló zászlóhordozói. Legyűrűzték a legnehezebb akadályokat, ledöntötték az akkori magyar városok lakóinak jeges közönyét, úgy, hogy fáradhatatlan buzgalomukat nagyszerű siker koronázta.

Ugyanilyen buzgóság és áldozatkészség jellemzi napjainkban a kolozsvári Szinpartoló Egyesület kitűnő vezetőit és tagjait is. Történelmi fordulatok rendszerint kulturális hanyatlással is szoktak járni. Hegy az erdélyi magyarság az első szomorú kezdetek után emelt fejjel és a legteljesebb sikerrel átküzdhetette magát a nehézségeken, az legnagyobb részt a Szinpartoló keretei között munkálkodó férfiaknak köszönhető. Nem szabad megfeledkezni névleg való felsorolásukról sem: Tudjuk, olyan férfiak ezek, akik nem szívesen olvassák tetteik megörökítését és személyük méltatását. De a romániai magyarság annyi hálával tartozik nekik, hogy tul kell tennie magát ezeken az előítéleteken. Ezért emlékezzünk meg most szeretettel Jelen Gyula dr.-ról, a Szinpartoló Egyesület elnökéről. Hosszu évek munkájával sikerült biztosítani a magyar színjátszó művészet zavartalan folytonosságát. Köszönettel hajtjuk meg zászlókat Kemény János báró előtt is, aki sokoldalú elfoglaltsága ellenére szívvel és lélekkel vállalta a Thália Rt., kolozsvári Magyar Színház ügyeinek vezetését. De hervadhatatlan érdemeket szerzett e tekintetben dr. Grois László: a Romániai Magyar Népközség agilis igazgatója is, aki egyébként újságíró kartársunk. Tudásával és jogi készségével esztendőket óta nagyban elősegítette az erdélyi magyarság kulturális szintjének növelését. Mint a Szinpartoló Egyesület ügyvezető alelnöke, munkájával jelentősen hozzájárult ennek az intézménynek sikereihez. Az eredmények kivívása és biztosítása

Kedvező mederben folynak az adóbehajtások

(BUCURESTI.) (Rador.) A költségvetés egyes tételeinek behajtása a lehető legkedvezőbb mederben folyik. Sőt, az utóbbi hónapokban behajtott összegek jóval meghaladják a múlt évi hasonló előirányzatot. Ez a nagyjelentőségű tény a költségvetés szilárdságát bizonyítja, még ezekben a nehéz időkben is, amikor az államnak óriási kiadásokat kell az egyre fokozódó szükségletek kielégítése céljából tennie. Az állami költségvetésben szereplő tisztviselők, nyugdíjasok, állami szálitók, hitelezők és mindazok, akiknek

követelésük van az államtól, a legteljesebb nyugalommal és bizalommal lehetnek, mert jogaikat ilyen módon semmiféle veszély nem fenyegeti és követeléseiket a kijelölt határidőben meg fogják fizetni.

A költségvetés és a behajtások kedvező helyzete bizalmat kell adjon mindenkinek és erőt ahhoz, hogy csöndben, határozottan folytassák tevékenységüket, mert a nemzet pénze és a pénzügyi politika biztosítva van és az a lehető legjobb úton halad előre.

A hadsereg felszerelése érdekében

A hadsereg fentartása nagy költségeket igényel. Mindenki jegyezzen hadfelszerelési kötvényeket. Naponként délelőtt 9—fél 2 óra között és délután 4—7 óra között az összes nagyobb bankoknál s a pénzügyigazgatóságon lehet kötvényeket jegyezni, ahol rendelkezésére állanak a szükséges nyomtatványok.

Ez a legelőnyösebb államkölcsön, amely 4.5 százalékos kamatjövédelmet hoz. Aláírni lehet 5 vagy 3 évre. Hat hónap után kifizetésre kerül az aláírt összeg egyötöde (vagyis minden 1000 lej kötvény után 200 lej), három, vagy öt év után pedig a lejegyzett összeg teljes egészében.

A hat hónap múlva fizetésre kerülő ötödőrészel s a lejáró szelvény nyel bármilyen állami, tartományi, vagy községi adót ki lehet fizetni.

Akinek a lejárat előtt szüksége van pénzre, zálogba helyezheti a kötvényeket a Nemzeti Banknál, amely azonnal kifizeti az érték hetven százalékát. A kötvény ettől függetlenül tovább kamatozik.

Minden haszaszerető román polgár azonnal ilyen kötvényekbe fekteti minden nélkülözhető pénzét.

Kolozsmegye prefektusa
MANOLE ENESCU ezredes.

Megrázó jelenetek között mentették ki az összedőlő fővárosi ház romjai alá temetett munkásokat

Építési hiba, a rossz betonkeverék, esetleg a kedvezőtlen idő okozhatta a szerencsétlenséget

(BUCURESTI.) Megirtuk, hogy kedden délután 4 órakor összeomlott a Calarasilor uca 319. szám alatt épülő háromemeletes ház és óriási riadalmat keltve, a szomszédos házakat súlyosan megrongálva, maga alá temette az épületben dolgozó munkásokat. Szinte hihetetlen csoda folytán nagyon kevesen tartózkodtak az épületben, mindössze néhány munkás, ezek közül kétőt sikerült a romok közül kimenteni és kórházba szállítani.

A szerencsétlenséget, — amint azt eddig megállapítani lehetett — építési hiba, a rossz betonkeverék, esetleg a kedvezőtlen időjárás okozhatta. Az épület összeomlása után jajgatás, segítségkiáltás töltötte meg az uccát és a hatalmas porfelhőben megkezdődtek a mentési munkálatok.

A hatóságok a helyszínen néhány pillanat alatt gépkocsik állítottak meg az uccában és Rodrig Modreanu fővárosi rendőrprefektus, Alfred Pacsimade a bünygyi osztály főnöke szállítottak ki a helyszínre, akiknek irányítása mellett a mentők és a tűzoltók megkezdtek a mentési munkálatokat.

Az épület romjai egy kisebb házat temettek maguk alá. Ebben egy 70

éves öreg nő: Elena Paunoir lakott, akit az omladékok a szó szoros értelmében elevenen eltemettek. A mentőcsapatok gyanították, hogy valaki lehet a romok alatt. Megfeszített erővel dolgoztak, nemsokára hangot hallottak.

— Nem látok semmit se — jajgatott az öregasszony.

Rövid idő múlva sikerült sértetlenül kiemelni az asszonyt a romok közül.

Ujabb áldozat

A mentők tovább dolgoztak. Az egyik töremlekcsoportból megüvegesedett szemű férfi fejet láttak kiemelkedni. A férfi élt és esdeklő hangon kért segítséget. Nemsokára őt is megtudták menteni. Kórházba szállították, ahol megállapították, hogy súlyos belső sérüléseket szenvedett és mindkét lába eltört. Ez a férfi Gh. Constantin napszámos volt, akinek állapota kedden este nagyon válságosra fordult. Hasonlóképpen súlyos a később kimentett Iosif Leibovic munkás állapota is.

A vizsgálat folyik

A rendőrség kihallgatásra idézte be az épület tulajdonosát és az építésmérnököt, hogy felvilágosítást adjanak az összeomlás okairól.

—

körül tagadhatatlanul eredményesen munkálkodott dr. Kádár Imre is, aki mint a Thália Rt. igazgató-főrendezője, mindig arra törekedett, hogy a Szinpartoló Egyesület hagyományai és szelleme jegyében irányítsa a kolozsvári Magyar Színház együttesét.

Nehéz időkben nehéz munkát végeztek ezek a férfiak. Hálátlanul volna megelégedezni minderről. Többször hangoztattuk már: a „Jóestét!” soha

sem szokott méltatlanul dicsérni senkit, mintahogy érdemtelenül sem támad bárkit is. Egyedül a közhasznú tevékenység előtt hajtjuk meg magunkat. Már pedig az Erdélyi Magyar Szinpartoló Egyesület vezetői és tagjai olyan érdemdus és áldozatos munkát fejtettek ki az évek folyamán, amelynek gyümölcset már most is és a jövőben még inkább élvezni fogja a romániai kisebbségi magyar nemzet.

Az utolsó határidő a katonakötelesek rendezésénél: ügyelnek tisztázására

(BUCURESTI.) (Rador.) A nagyvezérkar legújabb kiadott közleményében 1939. december 22-ig hosszabbítja meg a be nem hívott, otthon lévő (la vatră) katonakötelesek katonai helyzetének végső rendezésére kitűzött határidőt. Eddig az időpontig a fent nevezettek kötelesek tisztázni katonai helyzetüket.

Ötven ezer lej utja a tordai megyeháztól a kolozsvári törvényszékig

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) A régi pártvilág jellegzetes eseményeinek egyike eleve feltehetően tegnap a kolozsvári törvényszék negyedik tanácsa előtt. Tordamegye volt főnökétől, dr. Cioban-tól, egy békés zsidó vállalkozó viszálykövetelt 50.000 lejt, amelyet különös körülmények között fizetett le a prefektus egyik alacsonyabb rangú tisztviselőjének kezéhez.

A felperest Schwartz Gézának hívják. 1930-ban árlejtés után megkapta a Mezőcsány—Tóhát közötti megyei ut kövezési munkálatait. Miután azonban nem rendelkezett megfelelő tőkével — két mérnökembert vett magamellé társnak, akiknek együttesen 500.000 lej betétjük volt a Transylvania bankban. Schwartz Gézá felhatalmazták, hogy ebből a pénzből fedezze a munkáskiadásokat, de az időközben felvett megyei összegeket be kell fizetnie a társak közös folyószámlájára.

E megállapodás értelmében Schwartz 120.000 lejt vett igénybe a tőkéből. Amíg ez szabad volt, változatlan szerénységgel folyt a munka. De a bank egyszer csak beszüntette a fizetéseit s ezzel az utépítés is megakadt, mert a megye sem fizette ki az elkészült szakaszokra eső összegeket.

Amikor Schwartz már alaposan beleunt a várakozásba, megjelent háza előtt egy napon a megyei személyi autó. Egy tisztviselő beültette a megkezdett vállalkozót és felvitte a megyeházához, ahol közölték vele, hogy nyomban kiutalnak részére 160.000 lejt, ha ebből közszükségletek fedezésére 50 ezer lejt lefizet. Schwartz állta az ajánlatot. A megyei kiutalás alapján el is ment a pénzügyigazgatósághoz, ahol azonban 150.000 lejt helyett azonban csak 60.000 lejt kapott, de ennek dacára azt kívánta tőle egy megyei ember, hogy az 50 ezer lejt adja le, ami meg is történt.

Közben változott a világ. Új eszmék, új emberek nyomultak az éle. Miután ez a változás anélkül történt meg, hogy a régi emberektől a pénzt visszakarta volna, a volt prefektus aláírásával ellátott bon alapján Cioban ellen pert indított. A járásbíró meg is ítélte a vállalkozó követelését. Az ítélet ellen Ciobanék felebbezéssel éltek s felebbezésüket tegnap tárgyalta a kolozsvári törvényszék. A volt prefektusnak itt sem volt nagyobb sikere, mert a felebbeviteli tanács a járásbírói ítéletet indokainál fogva helybenhagyta s Cioban-t az 50.000 lejt visszafizetésére kötelezte.

—

Felhívás a CFR Casa Muncii nyugdíjasaihoz. A CFR Casa Muncii szervezet elnöke Crisan Ioan lapunk útján hívja fel azokat a szervezet kötelékébe tartozó nyugdíjasokat, akik nagy családdal rendelkeznek és csak 200 lejtől 800 lejtig terjedő nyugdíjat élveznek s amely összesen kívül semmi más jövedelmük nincs, hogy háladéktalanul jelentkezzenek az egyesület Regele Ferdinand-ut 108. számú helyiségében, hogy a karácsonyi ajándék kiosztásában megtehessek a szükséges intézkedést.

Apróhirdetések

APRÓHIRDETÉSI ARAINK: Szavanként 2 lej, vastagabb betűkkel 3 és 4 lej, első szó 3 lej. Állást keresőknek első szó 2 lej, többi 1 lej. Jelígy és címnélküli hirdetések kezelési díja 5 lej. Csak portózott jelígy leveleket továbbítunk és csak válaszbélyeggel ellátott levelekre válaszolunk. Apróhirdetéseket csak a közlési díj előzetes lefizetése mellett veszünk fel. Támpéldányt nem adunk. Hivatalos órá reggel 8-tól este 7-ig. Hirdetéseket aznapi megjelenésre csak délelőtt 10 óráig veszünk fel.

VILLANYONDOLÁLÁS külföldi módszerrel és szerekkel. Csak párolva és nem kiszáritva, 14 perc alatt előállítva, a haj fényt és hullámot kap. Nyolc havi garancia mellett készíti a Reg. Ferdinand 30. Hölgyfodrászszalon. (8964)

ADÁS-VÉTEL

ARANYFOGAKAT, ékszereket, (akár tört állapotban), gyémánt és brilliáns kőveket állandóan veszünk. Casa Orologior, Cluj, Piața Mihai Viteazul 11. szám. (2684)

100 férfi télikabát-szövet minden elfogadható árban, valamint férfi ruhamaradékok, kötöttáruk, vásznak, damasztkok, fehérműk. Str. Stroescu 3., udvarban. Urania mozi háttárgy. (3083)

HÁZI vágásra alkalmas prima zsirser-tékek kaphatók Szigethynél, Cal. Traian 78. szám. (8891)

ÓSKARUHÁKÉRT legtöbbet fizetnek. Str. Memorandului 4. (8928)

JUTÁNYOSAN eladók: világos háló és könyvszekrények. Piața Unirii 7. Apartament 4. (8992)

AUTÓ 5 üléses Chrysler eladó. Piața Unirii 7. Apartament 4. (8993)

ÓSKARUHÁKAT, férfi, női télikabátokat vesznek, eladók Grünfeld, Str. Reg. Maria 14. (9018)

VILLANYMOTORT, jókarban lévő, üzemi képest, 2 lóerőt megvételre keres Magyar Színház. (3112)

ELADÓ varrógép Str. Maxim Covaci 15. szám. (9077)

ELADÓ masszív gumikerektű hintó és egy pár luxus hám. Bogdan, Str. Hasdeu 55. szám. (9078)

JÓKARBAN levő csikóbunda eladó. Str. Neculcea 2. III. em. 15. ajtó. (9086)

MODERN dióhálók és kombináltak lakáskészítők konyhák, használtak, festett háló, fűtőpolya háló olcsón eladók. Cal. Victoriei 25. asztalosnál. (9109)

BABA-KOCSIK

játékabának

már 280 lejtől

nagy gyári lerakat, dus választék **HERCULES** Babyruhában Cluj, Cal. Reg. Ferdinand No. 9.

EGY pianó megvételre kerestetik. „Kereszthurok” jelígyre a kiadóba. (9108)

KOMBINÁLT ruhaszekrényt keresek. Telefon: 2036., vagy kiadóba „Kombinált” jelígyre. (9095)

FÉRFIÖLTÖNY, felöltő, szmoking eladó. Str. Avram Iancu 16. Apart. 2. (9098)

GYAPJU szveterék hihetetlen olcsón diffinnek, egyéb textilmaradékok kaphatók Schindlernél, Str. Aventuriosă 16. állomáshoz közel. (9101)

PERZSABUNDA közeptermetre eladó. Eger, Str. Măloasă 25. (9102)

KÖRTING rádió, jutányos áron, kedvező feltételek mellett eladó. Str. Faurilor 10. Úgyanott egy gyönyörű filodendron olcsón eladó. (9106)

INGATLAN

SZÉP villahely azonnal eladó. Str. Fântânelei 79-a. Értekezni Str. Vasile Alexandru 1. fűszerüzletben. (9073)

Rendkívüli alkalmi vétel

1000 nm. terület új 5 szobás házzal a Dorobanților-uccában elköltözés miatt 180 ezer lejért sürgősen

eladó

Megbizva: **ROMA IRODA** Bocsańcy, Str. Memorandului 9.

ÁLLÁST KERES

GYAKORLATTAL rendelkező kereskedőség textil szakmában állást keres. Cím a kiadóban. (V T 3090)

Az Orvoskisasszony szombati és vasárnapi előadásai

A színház páratlan sikere új dicsősége az Orvoskisasszony szombaton este kilenc órakor, vasárnap délután hat és este kilenc órakor is színre kerül. A hatalmas apparátust és a színház egész személyzetét igénylő darab ezután lekerül a műsorról, mert a karácsonyi

ünnepek idejére a két együttes szétválk és csak az operett együttes marad Kolozsváron. Aki tehát látni akarja az Orvoskisasszonyt, annak ezen a héten kell jegyet biztosítania valamelyik előadásra.

A Sasfiók

Hétfőn kerül színre, hónapokig tartó előkészületek után Edmond Rostand hatalmas színműve, a Sasfiók. Azt is mondhatnánk, hogy ez az előadás évek óta készül, hiszen a címszereplő Fényes Alice három éve foglalkozik behatóan a nagy Napoleon balsors üldözött fiának bonyolult alakjával. Gondos történelmi tanulmányok, nagy lelki elmélyülés és a színészi kifejező erő közök gazdag birtoka kell ahhoz, hogy ezt a szerepet színész jól eljátsza. A színház igazgatósága most elég érettnek tartja már Fényes Alicet ennek a feladatnak a megoldására.

De a Metternichet alakító Kovács György is aprólékos gondokkal és lelkiismeretes studiumok alapján készült fel nehéz szerepére. Ugyátszik, hogy új vonást is fog tudni hozni az eddigi Metternich alakításokhoz: a hideg sima diplomata álarc mögött meg fogja mu-

tatni az érző embert is. Borovszky Flambauja, Tóth Elek Ferenc császára, kipróbált kitűnő alakítások, mellettük az együttesnek ugyyszólván minden tagja szép feladathoz jutott.

A Sasfiók rendezői munkáját Kádár Imre végzi, aki most harmadszor viszi színpadra Rostand nagy művét. Ezáltal teljesen új beállításban, új technikai megoldásokkal, új díszletekkel és új zenével kerül bemutatásra a Sasfiók. A nagy történelmi idők e hatalmas víziója a mi korunkban különösen megrázó erővel hat, hiszen a háborúk, vérzivatarok, népek közötti nagy összeütközések a Sasfiók korszaka óta még sohasem tomboltak olyan gigászi erővel, mint éppen ma. A Sasfiók így nem csak nagyszabású látványosság, hanem egyben megrendítő történelmi élmény is lesz.

KIADÓ LAKÁS

MÜHELY helyiség 24 m. 6 m-re cementes és 2 6 m-es mellékkel, ami irodának használható, a város szívében sürgősen kiadó. Értekezni: Telefon: 24-90. (9036)

UCCAI kétszoba, konyha lakás azonnalra kiadó. C. M. Foch 103. (3116)

SZOBA, konyha 15-ére kiadó. Str. Oăsănu 91. (9075)

Karácsonyi olcsó árak!

Szővet, vászon, damaszt, dftin, dejalin maradékok potom árban, visszamaradt nőcipők áron alul kiadásitnak. Cal. Reg. Ferdinand 75. Apart. 2. (9036)

ÜZLETHELYISÉG kiadó azonnalra forgalmas helyen. Havi bér 1000 lej. Str. Clemenceau 7-a. (9080)

KIADÓ napos parkettes szoba, konyha előszoba villanegyedben Opera közelében. Str. Amurg 23. (9081)

HÁROM holdas kertemhez feles bérlet keresek. Lakást is adok. Jelekezni Str. Donat 140. Tufli professzor. (9103)

SZERENYIGÉNYŰ nő nyugodt otthon kaphat 250 lejért. Str. Elisabeta 25. szuterin. (9111)

A THALIA MAGYAR SZÍNHÁZ MŰSORA:

Péntek este fél 9: **Orvoskisasszony** (Ötödösor.)

Szombat d. u. 4: **Piros bugyellár** (Ifjúsági előadás, kizárólag az iskolák részére. A pénztár nem ad el jegyet.)

Szombat este 9: **Orvoskisasszony**. (Hatodósor.)

Vasárnap d. u. 3: **Piros bugyellár** (Stefanidesz Ili vendégfellépésével, olcsó helyárakkal.)

Vasárnap délután 6: **Orvoskisasszony**. (Hetedésor.)

Vasárnap este 9: **Orvoskisasszony**. (Nyolcadósor.)

Hétfő fél 9: **Sasfiók**. (Rostand halhatatlan drámája Ábrányi Emil fordításában. Rendező: Kádár Imre. Fősz.: A sasfiók: Fényes Alice, Flambau: Borovszky Oszkár, Metternich: Kovács György, Ferenc császár: Tóth Elek, Marmont: Nagy István a többi szerepekben a társulat összes vezető tagjaival. Új betanulásban, új kiállításban. Beethoven, Mozart, Csajkovszky, Chopin Strauss zenéjével. Premier bérlet 17. szám.)

Kedd fél 9: **Sasfiók**. (Rendes bérlet 17. Irodalmi bérlet 11. szám.)

Szerda este fél 9: **Sasfiók**.

Mozi

CAPITOL MOZGÓ: Állat az emberben. Zola Ernő örökbevisi remekműve. Jean Renoir rendezésében. Fősz.: Jean Gabin és Simone Simon. A film előtt Paramount világhírű a legérdekesebb világszeményekkel.

URANIA MOZGÓ: A Fekete Sas. Izgalmas kalandfilm. Fősz.: Bob Livingston és William Farquhar.

ROYAL MOZGÓ: Poltava. (Nagy Katalin cárnő.) Az orosz világbirodalom megalkotójának története Tolstoj regénye nyomán. Nagy Péter cár az egész világ ellen. Fősz.: Simonov és N. Cercasov.

SELECT MOZGÓ: Modern leányok. Fősz.: Priscilla Lane. Műsoron kívül a legújabb hangos híradó.

RIO MOZGÓ: Ma: 3. 6. és 9. Két sláger egy helyről: I. Egy párisi melódia. Az évad legnagyobb revüfilmje. Tánc, zene, ének és pazar rendezés. Fősz.: Rudy Vallee, Rosemary Lane. II. A fekete arany. Társadalmi dráma. Fősz.: Gusztav Fröhlich, Brigitte Horney és Fritz Kampers. III. Híradó. Köv. műsorunk: Hétfőtől: I. Ifjúság boldogság. II. Madame Bovary. Fősz.: Pola Negri.

Felemelik a kolozsvári autóbusszjáratok számát

(CLUJ—KOLOZSVÁR.) Dr. Popa Adam alpolgármester elnöklétével tegnap délután értekezletet tartottak a városházán a kolozsvári autóbusszfor-galmat lebonyolító két autóbussztársaság vezetői. Az értekezletnek az volt a célja, hogy az autóbusszközlekedésben mutatkozó nehézségeket kiküszöbölje és békét teremtsen a két Rapid autóbusszszindikátus között. Dr. Popa Adam alpolgármesternek az az igyekevése, hogy a két társaság között fennálló ellentéteket eloszlassa, nem sikerült és így nem lehetett békét teremteni a szembenálló felek között. Abban azonban megegyeztek, hogy az autóbusszjáratok számát felemelik, hogy ezzel a forgalmat zavartalanra tegyék. A két autóbussztársaság kötelezte magát, hogy összesen 60 kocsi tart naponként üzemben.

Az első csoport 38, illetve 6, a második csoport pedig 13, illetve 3 tartalékkocsival segíti elő az utasforgalom lebonyolítását. Egyes vonalakon az autóbusszok számát is felemelték. Így például Monostorra 10, a Grigorescu-utrá 7, a Cicio Pop-uccába 8, a Regele Carol II.-uccába 8, az Irizs-gyárhoz 7, a Cosmuța-szombatiumhoz 8, Szamosfalvára pedig 2 járatot állítanak be. Remélik, hogy ezzel sikerülni fog az utasforgalmat zavartalanul ellátni.

— **Rendőri krónika.** Tegnap délbén Szabó Árpádné Eftimiu Murgu-ucca 5. szám alatt lakó uriaszony megjelent a rendőrkveszturán és elpanaszolta, hogy a délutáni órákban, a család távollétében titokzatos uron eltűnt a lakásáról egy 8000 lej értékű férfi télikabát és több fehérnemű. A kabát egyik zsebében pedig egy ezerlejes bankjegy is volt. A bűnügyi osztály közgei rövidesen lefűlelték a tetteket, Pop Anton szamosmegyei Calacea községbeli 28 éves szolgalegény szemé-lyében, aki néhány nappal ezelőtt a feljelentést tevő uriaszonynál végzett napszá-mosi munkát és úgy ismerte meg a helyi viszonyokat. Az ellopott ruhaneműket Pop Anton vallomása szerint az egyik óskaruhakereskedőnek adta el, míg az ezer lejt tegnap este az egyik Mihai Viteazul téren lévő kocsmában több barátjával együtt elműlatta. Kihallgatásának befejezése után átadják az ügyészség-nek. — A vasutállomási rendőrség letartóztatta és átadta a bűnügyi osztálynak Sitor Grigore csucsa származású és városumkban Dragalina-ucca 38. szám alatt lakó 18 éves besurranó tolvajt, aki tegnap koradélutáni órákban a kolozsvári vasutállomás III. osztályu vártermében ellopott egy 4000 lej készpénzt tartalmazó kizitáskát Todorean Rozalia dési urileány kezéről. Sitor kihallgatása bűn-lajstromának összeállítása céljából tovább folyik. — Megintuk, hogy Nemes István 18 éves szolgalegényt, aki az Unirii téren lévő Fodor-testvérek cégének szolgálatá-ban állott, az egyik alkalmazott tetten érte, amikor egy őrizetlen pillanatban egy bőrkeztűt csusztatott zsebébe. Nemes előállították a rendőrségre, ahol megkezd ték a kihallgatását. A rendőrség gyanuja ugyanis azért is ellene irányult, hogy ő tulajdonította volna el azt a 20.000 lej értékű selyeming-anyagot, amellyel gazdája lakására küldte, viszont ő azt állítja, hogy egy szélhámos férfi — az állunk megírt — ismertes trükkkel kicsalta tőle a csomagot majd nyomtalanul eltűnt. Nemes beismerte, hogy a keztyűt lopási számlákkal tette zsebre, de a 20.000 lej értékű csomagra vonatkozólag most is fenntartja azt az állítását, hogy szélhámosnak esett áldozatul és ebben az ügyben teljesen ártatlan.

Hirek

NAPTÁR. 1939. December 16, Szombat. Róm. kat.: Etelka. Prot.: Albina. Ort.: Sf. Pr. Aggeu. Izr.: 5 Tebeth. (Khanuka.)

VIDÉKI ELŐFIZETÉSI ÁRAINK:
Egész évre 550, fél évre 280, negyed évre 150, egy hónapra 50 lej.

JÓESTÉT!

FELREÉRTÉS KIZÁRVA

Az egyik vidéki városban véletlenül két ugyanolyan nevű orvos van. Az egyiknek azonban igen csinos és egy kissé kacér a felesége.

Az egyik nap beállt az orvos rendelőjébe egy atyafi:

— Vajon jó helyen járok? A doktor urat keresem.

— Igen én orvos vagyok.

— De én doktor Nagy Jánost keresem.

— Az vagyok.

— De kettő is van ám a városban, de én azt a Nagy Jánost keresem, aki a komámát a Kecskeméti Palit is gyógyította.

— Igen, az én vagyok.

— De nehogytévedés legyen a dologban, én azt a Nagy János orvost keresem, akinek olyan kikapós felesége van, aki felszarvazza az urát.

— No lássa bátyámuram, jó helyen jár, mert én vagyok a felszarvazott férj...

MIÉRT NEM TÖKÉLETESEK?

Éva asszony: Nem értem, miért féltek úgy a nőket az elférfiasodástól. Hát nem a férfi oldalbordájából alkotta Isten az első nőt?

Juci asszony: Hát természetes, hogy kell egy kicsit hasonlítani a férfiakhoz. Végre is nem lehetünk egészen tökéletesek...

DIANA

A petyhüdt izmoikat, testet megacélozza.

— Ügyeletes gyógyszerárak. Folyó év december 9-étől, szombaton reggeltől december 16-ig, szombaton reggel a következő gyógyszerárak teljesítenek éjjeli szolgálatot: Fortuna, Uniri-tér; Hygea, Mihai Viteazul-tér; Victoria, Regele Ferdinand-ut; Sotropa Emil Stefan cel Mare tér.

— A kolozsvári Vörös Kereszt Egyesület felhívása. A kolozsvári Vörös kereszt Egyesület a karácsonyi szent ünnepek alkalmával a katonai kórházban ápoló, valamint a zónában lévő katonák részére is meleg ruhaneműt, sálát, harisnyát, mellényt, érmelegítőt, zsebkendőt, valamint élelmiszereket, kétszersültet, csokoládét, cigarettát és dohányt oszt szét. A Vörös kereszt Egyesület vezetősége ehhez a mozgalomhoz kéri a nagyközönség támogatását, hogy minél nagyobb számban tudjon szeretetadományt szétosztani azok között, akik a haza védelmében kötelességüket teljesítik és akiknek részére a szeretet ünnepén lelki örömet akar szerezni a Vöröskereszt Egyesület. Az Egyesület vezetősége reméli, hogy felhívása meleg visszhangra talál a község körében és mindenki tehetőségéhez mérten vesz részt az adakozásban. Az adományokat a Vöröskereszt Egyesület Kolozsvári fiókjához, Memorandului-ucca 21. szám alá, december 18-ig kell eljuttatni.

Börkabátot

méret után készíti, javít és fest speciális módszerrel. Tiszteket részére az új előírás szerint dolgozunk. I. Hirsch, C. M. Foch 5. „Sorával” szemben.

Tataru Coriolan dr. királyi helytartó a karácsonyi ünnepek alkalmából a hadbavonultak megsegítésére hívja fel a tartomány lakosságát

(CLUJ—KOLOZSVAR.) Tataru Coriolan dr., Szamos-tartomány királyi helytartója a közeledő karácsonyi ünnepek alkalmából az alábbi felhívást intézte a tartomány lakosságához:

„Románok! Ma, amikor országunk nehéz választón van, amikor a világ minden részén háború dúl, késsen kell állni jogaink fenntartására és védelmére. A jelenlegi zavaros időkben, mint a jog, mind a béke csak a nemzet erkölcsi és fegyveres erején nyugszik. Az erkölcsi és fegyveres erő szorosan összefüggésben van egymással, egyik a másik nélkül nem állhat fenn.

Románia határain felfegyverkezve állnak fiaink, készen arra, hogy utolsó csepp vértük is kiöntsék az ősi föld védelmére. A hadsereg minél tökéletesebb felszerelése érdekében a román állam semmilyen áldozattól sem riad vissza. Az idők most tohasága miatt az elszabadult vihar s a világon szerte tapasztalható nyugtalanság az Ur születésének nagy keresztény ünnepe utánra is meghosszabbítódik.

ROMÁNOK! Egy pillanattal sem szabad elfelejtenetek, hogy karácsonyi szent ünnepe alkalmával testvéreitek tíz és százazrei fegyverrel kezükben örködnek a nyugalom és béke felett. Nekik köszönhetjük az ünnepek örömeit s munkás életünk biztonságát. Feljűk kell irányulnia gondolatainknak s a legértékesebb karácsonyi ajándék nem szólhat másnak, mint nekik.

Ezért hívunk titeket, gazdagokat és szegényeket, fiatalokat és öregeket, adófizetők tanúját az országhatárokat köröz testvéreink iránti szeretetnek. Mindenki anyagi erejének megfelelően adakozzék ez alkalommal. Az összegyűlt pénzből ajándékokat, dohányt, élelmiszert vásárolunk a határmentén állomásozó katonáknak, ami boldoggá teheti komor életüket s velünk együtt érezhetik a szent ünnepek nagyságát.

S ami több ennél, érezhetik, hogy családjuk a román nép nagy családjához tartoznak. Egészséget! A begyűlt összegeket az adakozók nevével együtt idejében közölni fogjuk.

A bukaresti egyetem szenátusa egyhavi fizetését adja hadfelszerelési célokra. Bukarestből jelenti a Rador: Az egyetem szenátusa tegnap összeült és úgy határozott, hogy egy hónapi fizetését fogja felajánlani a hadsereg felszerelési alapja javára.

— A bukaresti egyetem szenátusa egyhavi fizetését adja hadfelszerelési célokra. Bukarestből jelenti a Rador: Az egyetem szenátusa tegnap összeült és úgy határozott, hogy egy hónapi fizetését fogja felajánlani a hadsereg felszerelési alapja javára.

— A bukaresti egyetem szenátusa egyhavi fizetését adja hadfelszerelési célokra. Bukarestből jelenti a Rador: Az egyetem szenátusa tegnap összeült és úgy határozott, hogy egy hónapi fizetését fogja felajánlani a hadsereg felszerelési alapja javára.

Puhmann-tea

enyhíti a köhögést, feloldja a váladékot és jó hatással van a tüdőre. Minden gyógyszerárban kapható, eredeti csomagolásban. Lej 106 és 144. Gyermekek számára is. Raktár: „Digitális”, Orăștie, Abt. 804-a.

— Egységesítik a kiszolgálási árakat a borbélyipari szakmában. A szamos-tartományi borbély- és fodrászipari szakmák munkaadói legutóbbi kolozsvári központban tartott közgyűlésükön elhatározták, hogy egységesíteni fogják a kiszolgálási tarifát az összes fodrász- és borbélyüzemekben, Kolozsvár területén. Ez az egységes díjszabás szigorúan kötelező lesz az összes érdekeltre nézve. Az egységesített díjszabást a szakmai vezetőség határozata értelmében december 15-i érvénnyel lép életbe.

— Tizenegymillió ötszáz ezer lej segélyt szavazott meg Temestartomány királyi helytartósága a behívottak családtagjainak. Temesvárról jelenti: dr. Alexandru Marta királyi helytartó utasítására módosították a tartomány költségvetését. Eltörölték a szükségtelesen kiadásokat és ilyen módon kétféle millió lejről 11.500.000 lejre emelték fel a behívottak családtagjainak segélyét. A királyi helytartó utasítást küldött a megyei prefektusokhoz, hogy javaslatokat terjesszenek be arra vonatkozólag: milyen módon történjék meg ennek a hatalmas összegnek kiosztása.

— A régi karácsonyi népszokások felújítása. Bukarestből jelenti a Rador: Nicodim pátriárka elvállalta a fővárosban karácsonykor a Fundatia Culturala Principele Carol intézmény által rendezendő karácsonyi népszokásokat felújító ünnepség tiszteletbeli elnökségét. Az egyházfőnök ez a nemes cselekedete nagy örömet keltett az érdekeltek körében és ma, amikor minden alkalmat meg kell ragadni az ősi nemzeti hagyományok kincseinek felújítására és kinyilvánítására, ez az elhatározás nagyjelentőségű.

— Övintézkedések a petróleumtársaságok részére. Bukarestből jelenti a Rador: A II. hadtest rendeletet adott ki, amely azokat a rendszabályokat tartalmazza, amelyeket a petróleumtársaságok vezetősége kell rövid időn belül elővigyázatosági intézkedésként bevezessen.

Öfelsége az I. Károly rendjelt adományozta Mihály nagyvajda trónörökösnek

(BUCURESTI.) (Rador.) A Monitorul Oficial esthörtölki száma rendeletet közöl. Ennek értelmében Öfelsége II. Károly király, Mihály nagyvajda trónörökösnek az I. Károly rendjelt adományozta.

Készül a román-német gazdasági egyezmény alkalmazásáról szóló megállapodás

(BUCURESTI.) (Rador.) A román kormányzat és a német gazdasági bizottság között hosszú ideje folynak a tárgyalások a tavasszal megkötött gazdasági egyezmény gyakorlati alkalmazásának módjait tekintetében. A tárgyalások a háborús konjunktúra által előidéztett új világpiaci árak figyelembe vételével történnek. A legújabb közlés szerint,

a megállapodást a legközelebbi napokban már aláírják.

Az egyezmény a lejnek és a márkának új viszonyát is meghatározza. Természetesen a márkánál

nem számolják azt a jelenlegi magas árfolyamot, melyet a bizottság kér és a kormányzat ügyel arra, hogy a két pénznem értékviszonyának megállapítása semmi esetre se zavarja meg az ország gazdasági életét, vagy a más államokhoz fűződő árucseréjét.

Reuter jelenti:

(DAMASZKUSZ.) Szíriában és Libanonban a francia kormány bevezette a devizakorlátozást.

(BERLIN.) Funk miniszter a jövő hét folyamán hosszabb lengyelországi körutára indul.

(LONDON.) A hatóságok az Oxford Streeten több robbanóanyaggal töltött műveletet találtak. Mitűn úgy vélik, hogy ezeket az ir extrémisták helyezték el, a Scotland Yard figyelmétetést küldött az összes vidéki rendőrpáncsnokságainak.

(WASHINGTON.) Az amerikai kormány elhatározta, hogy megerősíti hawaii légi és tengeri flottabázisait.

(PÁRIS.) Délfranciaország területén tegnap reggel 9.50-kor légiriadó volt, amely 50 percig tartott.

(KAIRO.) Az egyiptomi lapok közlése szerint Szíriában és Libanonban egyre növekszik az antikommunista áramlat. A sajtó követeli a kommunista pártok azonnali feloszlatását.

(RÓMA.) Madridból tegnap nagyobb spanyol katonai bizottság érkezett Rómába, amelyet ünnepélyesen fogadtak.

— A nemzetgazdasági minisztérium megtette a szükséges intézkedéseket a karácsonyi piac biztosítására. Bucures-tiből jelenti a Rador: A nemzetgazdasági minisztérium megtette a szükséges intézkedéseket, hogy biztosítsa a karácsonyi piacnak a szükséges árucikkek való ellátását. A piac jelenleg teljesen el van látva az összes szükséges cikkekkel.

— Cadere belgrádi román nagykövet vacsorát adott a jugoszláv miniszterelnök és Macek tiszteletére. Belgrádból jelenti a Dunaposta: Victor Cadere belgrádi román nagykövet szerdán estebédet adott Cvetkovics jugoszláv miniszterelnök és Macek helyettes miniszterelnök tiszteletére. Az estebédén megjelent Indelli olasz követ, a belgrádi francia követ és Vasvári magyar katonai attasé is.

— Vásárhelyi János református püspök előadása zárja be a kolozsvári Református Nőszövetség vallásos előadás-sorozatát. A kolozsvári Református Nőszövetség vallásos előadás-sorozata december 15-én Vásárhelyi János püspök előadásával ér véget. A püspök „Az imádság értelme” címen tart előadást este 8 órakor a Református Teológián.

A játékaru osztályunkat megszűntetjük!

Babakészletünket félárban kiárusítjuk.

CIOFLEC

PAPIRKERESKEDÉS CLUJ, PIATA UNIRII NO. 8.

— Második vallásos előadást tartják a kolozsvári belvárosi plebánián december 15-én, pénteken este 7 órakor. „Az egyház, mint közösség” címen beszél Veress Ernő plebános helyettes. Belépés díjtalan.

— Kielégítő az őszi vetések állása. Bukarestből jelenti a Rador: A kedvező időjárás következtében az őszi vetések helyzete kielégítő. Egyes helyeken a szántás még folyik és ha a szükség megkívánja, még vetni is fognak.

— Hat borjút ellett egy tehén. Bukarestből jelenti a Rador: A bucovinai Ebeni községben Zig Alexandru lakos tehene hat kisborjút ellett. Röviddel világrajövetelük után mind a hat kisborju elpusztult. Az érdekes esetet szakértők fogják kivizsgálni.

Öfelsége II. Károly király hazatérésének 10. év- fordulója

(BUCURESTI.) (Rador.) Nagyjelen-
tőségű ülést tartottak tegnap a Straja
Tării székházában. A gyűlésen igen
sok vezető személy: miniszterek, or-
szágőrpáncsnokok vettek részt és
azon Sidorovici országőrpáncsnok
elnökölt. Beszédében bejelentette, hogy
a jövő év június 8-án lesz tíz éve
annak, hogy Öfelsége II. Károly király
az országba visszajött. Ezt a nagy-
jelentőségű évfordulót hatalmas ará-
nyu ünnepséggel szándékozik a Straja
Tării megülni, amelynek keretében
szerepelni fognak az ország összes
sportegyesületei, az országőregységek,
az ifjúsági egyesületek, az iskolák,
hogy így méltó fénnel ünnepeljék
meg a nagyjelenőségű évfordulót.

A szenátus ülése

(BUCURESTI.) (Rador.) A szenátus
tegnapi ülésén Gh. Peritereanu elnö-
költ. A miniszterek közül jelen voltak:
Gafencu, Slavescu, Portocala és Gigur-
tu. A jegyzőkönyv felolvasása után
Braescu előadó ismertette a törvény-
hozási szűnet idejére kibocsátott tör-
vényrendelet ratifikálására vonatkozó
javaslatot és felolvasta a szakbizottsá-
gok jelentését, amelyet egyhangulag
elfogadtak. A tervezet a szenátus 85
szavazattal 7 ellenében elfogadta.

A zernestli katasztrófiánál 61 ember vesztette életét

(BRASOV—BRASSÓ.) (Rador.) Hi-
vatalosan jelentik, hogy a zernestli
borzalmas szerencsétlenségénél eddig
hatvan halott személyazonosságát sike-
rült megállapítani. A halottak között
van Steiner igazgató és Butculescu
főmérnökön kívül, Streliber műszaki
igazgató, Ciolan Vasile, Creanu Va-
sile és Nica Gheorghe osztályonkók.
Dron Ilona, Dron Ioan kiképző altiszt,
a negyedik vasutasezredtől és Barbu
Ioan osztályfőnök. A súlyos sebesültek
között vannak a Grosz-testvérek, Mar-
ton János, Domokos Jakab, Bunescu
Moise, Briscu Gheorghe stb.

A mentési munkálatokkal egyidőben
megindult a vizsgálat a szerencsétlen-
ség okának kiderítésére is. A hatóság-
gok Barbutiu mérnököt, a vegytani
laboratórium főnökét a nyomozás ide-
jére visszatartották, hogy a szükséges
felvilágosításokat megadhassa. Zernest
községben tragikus kép tárul a néző
elő. A falusiak csoportokban szállítják
ki azelpusztult állatokat az istállókból
és udvarokból a falu végére, hogy a
tetemeket elföldeljék.

A HIVATALOS JELENTÉS

(BUCURESTI.) (Rador.) A belügy-
minisztérium a következő jelentést
adta ki: „Szerdán éjjel robbanás tör-
tén a Brassó mellett zernestli celluló-
zegyárban. A robbanás a gyártól kü-
lönálló épületben lévő klórtartályok-
ban keletkezett, amelyek közül egyik
levegőbe röpült és a robbanás ereje
szétvetette a két másik kazánt is. 61
személy meghalt, 90 személyt gázmér-
gezéssel szállítottak be a zernestli és
brassói kórházakba. A robbanás ügyé-
ben a vizsgálat folyik.

— SZOMBATON, DECEMBER 16-ÁN
LESZ A NEMZETI UJJÁSZÜLETÉS
FRONTJÁNAK DISZGYÜLÉSE. De-
cember 16-án, szombaton délután 6
órákor a kereskedelmi és iparkamara
disztermében tartja diszgyűlését a
Nemzeti Ujjászületés Frontjának ko-
lozsvári tagozata és ez alkalommal
ünnepli meg fennállásának egy éves
évfordulóját.

— MEGSZAVAZTA A MAGYAR
FELSŐHÁZ A FÖLDBIRTOKREFOR-
MOT. Budapestről jelenti a Rador: A
felsőház tegnap megszavazta a föld-
birtokreformról szóló törvényjavasla-
tot, amely a kormányzó részéről tör-
tént szentesítés után azonnal életbe
lép.

A bukaresti finn követség hivatalos közleménye

(BUCURESTI.) (Rador.) A fővárosi
finn követség közli a következőket:
„Hogy a nagyközönség számára meg-
könnyítsék a tájékozódást a finn had-
sereg és a Szovjet között folyó harc-
ról szóló jelentéseknek, amelyek néha
nagyon ellentétes tartalmúak, a finn
követség a következő észrevételeket
hozta a közönség tudomására:

„A liberális hagyományoknak meg-
felelően Finnország engedélyt adott a
nagy távirati irodák, ugymint Havas,
United Press, Reuter, Stefani tagjai-
nak, valamint egyes külföldi nagy uj-
ságok tudósítójainak, hogy közvetlen
közlelőli figyelemmel kísérjék a had-
műveletek menetét. Mindezek a tár-
gyilagos távirati irodák és tudósítók
megegyeznek abban, hogy a finn csá-
patok hősiességét kiemelve fejtik ki,
súlyos veszteségeket okoznak az oro-
szoknak, akiknek sem a véderővona-
lakat, sem semmiféle más, az ország

védelmi szempontjából jelentős vona-
lat nem sikerült áttörniök.

Az összes hadműveletek a határok
közeliében történnek. Ezzel szemben a
Szovjet csak a hivatalos Tass távirati
irodának adott felhatalmazást a had-
műveletekről szóló jelentések közlé-
sére és semleges megfigyelőknek nem
volt hajlandó betekintést engedni a
hadműveletek menetébe. Így történ-
hetik meg az, hogy a Tass jelentések
állandó ellentmondásban vannak a
semleges távirati irodák jelentéseivel.
Szovjet híradások szerint a szovjet
csapatok állandóan előrenyomulnak,
ugy, hogy ezek szerint már jól az
ország közepében kellene járniok,
holott még a határokon állanak. Ez az
egyoldalú beállítás teszi lehetővé,
hogy a Tass egyik jelentése tartalmá-
nál fogva megcáfolja az előtte kiadott
másikat.

Seleplezték a vakmerő üzlet- fosztogatót

(CLUJ—KOLOZSVÁR.) Bravuros
nyomozást végzett a kolozsvári bün-
ügyi osztály a legutóbbi 24 óra alatt.
Néhány nappal ezelőtt a Regele Ferdin-
tand-uton levő Réger-féle textilüzlet
tulajdonosa bejelentette a bünügyi
osztálynál, hogy ismeretlen tettes el-
lopja az üzlet előtt elhelyezett öt vég
flanelt és egyéb vászonneműeket. A
károsult gyanúja egy közeptermetű 30
év körüli ideges viselkedésű férfire
irányult, aki aznap, amikor a porté-
kája eltűnt, egy olcsó ing felett fel-
tűnően sokat alkudozott és úgy távozott
az üzletből, hogy senki sem vette észre.

A személyleírás alapján megállapi-
tották, hogy a tettes Codorean Stefan
kolozsvári 28 éves rovtomultu betörő,
aki néhány héttel ezelőtt szabadult ki
a nagyenyedi fegyházból feltételes sza-
badásra, ahol eddig négy és fél évet
ült sorozatos betöréses lopásokért. A

nyomozás aztán ma délelőtt teljes
eredménnyel végződött. Codorean Ste-
fan 10 óra tájban ugyanilyen agya-
furt módon lopott el Poszler Regele
Ferdinand-uti üzlete elől is több nagy-
értékű textilárut és eltűnt. A Regina
Maria és Vlahuța-ucca sarkán azonban
a nyomában levő nyomozó detektívek
elfogták és a bünjelekkkel együtt elő-
állították a központi rendőrségre. A
vakmerő betörő első kihallgatása során
csak a Poszler üzletben elkövetett lopást
ismerte be, de később, amikor a Réger
üzlet egyik alkalmazottjával, aki ki-
szolgált, szembesítették, beismer-
te, hogy ő a tettese ennek a lopásnak is.

A továbbiakban kiderült, hogy Codo-
rean Stefan négy helybeli egyénnek
adta el az előbbi lopásból eredő zsák-
mányt. Kihallgatását, illetve a nyom-
ozást tovább folytatják.

Halifax és Eden véleménye a háborúról

(LONDON.) (Rador.) Halifax lord
külgyminiszter csütörtökön délnben
résztvett egy diszebeden és pohárkö-
szöntője során többek között a követ-
kezőket mondotta:

— A jelenlegi háboru nemcsak a
fegyverek mérkőzése, hanem a nemze-
tek megszervezett akaratának megnyi-
latkozása is. Az angol propaganda
tartózkodni fog minden rágalmazástól,
vagy hazugságtól, hogy ezzel is meg-
külömböztesse önmagát az ellenséges
propagandától. Az a mód, ahogyan a
világ közvéleményét Anglia eddig tá-
jékoztatta, számos barátot szerzett a
brit birodalomnak, míg ellenségének
egyetlen barátja sincs.

Eden, a dominiumügyi miniszter is
beszédet mondott és kijelentette, hogy
Anglia népének minden áldozatot és
erőfeszítést meg kell hoznia, hogy a
legrövidebb időn belül megnyerje a há-
borut. Olyan békének a megkötése,
amely az engedmények alapján jönne
létre a jelenlegi német nemzeti szo-
cialista kormányval, nem jelentene
egyebet, mint csak azt, hogy a jövő
nemzedék is ugyanazoknak a szenvedé-
seknek és állandó támadásoknak
tenné ki, amely a jelenlegi nemzedék
re olyan nyomasztólag hat.

ÖSSZEÜLT AZ OLASZ KOR- PORÁCIÓS KAMARA

(RÓMA.) (Stefani.) Az olasz korpo-
rációs kamara tegnap ült össze első
izben a legutóbbi fasiszta nagytanács
határozata óta. Az elnöki széket Dino
Grandi gróf, igazságügyminiszter, volt
londoni olasz nagykövet foglalta el,

mert az olasz uralkodó, mint tudva-
levő, Mussolini miniszterelnök előter-
jesztésére őt nevezte ki a kamara el-
nökévé. Az elnöki emelvényen az el-
hunyt Constanzo Ciano gróf volt ka-
marai elnök emlékére hatalmas babér-
koszoru feküdt, amelyet a kamarai ta-
gok készítették e napra. A megnyitó
beszédben Dino Grandi gróf kegyeletes
szavakkal emlékezett meg Constanzo
Cianoról, vázolta életét, hősiességét,
politikai bölcsességét és érdemeit a
fasizmus diadalának kivívásában.
Utána a Duce beszélt:

— Grandi bajtárs — mondotta —
drámai összefoglalását adta Constanzo
Ciano életének, most engedjétek meg,
hogy én, aki éveken keresztül együtt
dolgoztam vele, szintén elmondhassan,
mit köszönhetünk mi az „Adria” hősé-
nek, a katonák mintaképének és a lel-
kes fasiszták egyik legnagyobbikának.
A mi hármass jelszavunk volt az, ami
Ciano minden tettét irányította. Szol-
gálta a hazát a szó legszorosabban vett
értelmében. Támasza volt a pártnak
és később a kormányzatnak. Sehonnai
sem maradt el, ha valamit tenni lehe-
tett. Ezért volt mélységes a fájdalom-
unk, amikor őt is törbe csalta a
halál. Katonák és fasiszták! Emléke-
zünk a katonára és a fasisztára! Emlé-
kezzünk rá máris csak azért is, mert
amikor a forradalom olyan zászlóvi-
vőket állít sorompóba, mint amilyen ő
volt, akkor az a forradalom meg tudja
törni az időt és tuléli azt.

Mussolini miniszterelnök szavai után
a kamara felállva hódolt Ciano gróf
emlékének. Ezzel az ülés véget is ért

és a következőt szombat délutánra hiv-
ták össze, amikor is Ciano gróf kül-
ügyminiszter fogja megtartani világ-
szerte nagy érdeklődéssel várt külügyi
beszámolóját.

48 ÓRAI TARTÓZKODÁSI ENGEDÉLY

(WASHINGTON.) (Rador.) Cordell
Hull, az Egyesült Államok külgymi-
nisztere nyilatkozatot adott a sajtónak.
Elmondotta, hogy arról értesült, mi-
szerint az uruguay kormány 48 órai
tartózkodást engedélyezett a Graf von
Spee német zsebcsirkálónak. A 48 óra
leteltével, tehát az ottani időszámítás
szerint legkésőbb pénteken este 11 óra
5 perckor a hajónak el kell hagynia a
kikötőt.

(MONTEVIDEO.) (Rador.) Az uru-
guay hatóságok ígéretet tettek az itteni
angol követségnek, hogy át fogják adni az
angol követségnek a Graf von Spee
német hadihajón talált angol hadi-
foglyokat. Ezek a zsebcsirkáló által el-
süllyesztett hajók személyzetéből kerül-
tek ki. Köztük van hat hajóparancs-
nok is.

AZ ANGOL KÖVETSÉG TAGJAINAK LÁTOGATÁSA

(MONTEVIDEO.) (Rador.) Az angol
követség tagjai látogatást tettek a ki-
kötőhöz közel, a nyílt tengeren hor-
gonyzó Ajax, Achilles és Exeter hadi-
hajók fedélzetén. Megállapították, hogy
ugy a hajók, mint a legénység sérte-
lenek. Ezzel szemben a partról jól lát-
hatók a német csirkáló súlyos sérülései.

ELLENTMONDÓ HIREK A HELGOLANDI LÉGIHARCRA

(BERLIN.) (Rador.) A DNB nagy
légiharcról ad jelentést, amely angol
bombavetőket és német vadászpilótá-
kat között történt Helgoland közelé-
ben. A közeledő angol gépeket, ame-
lyek a legmodernebb egységek voltak
és különleges hosszú utak berepülésére
voltak készítve, idejében észrevették.
Azonnal gyors Messerschmidt típusu
német vadászgépek emelkedtek a leve-
gőbe és rövid harc után sikerült az
angol bombavetőket szétszórniok. Hat
angol gépet lőttek. Két német gép
leszállásra kényszerült. — Ugyanerről
a légiharcról az angol légügyi minis-
térium azt közli, hogy a légiharcban
résztvevő gépek angol felderítő repülő-
gépek voltak és a harc folyamán négy
német gépet lőttek le és három angol
gép zuhant a tengerbe.

OROSZ VÁLASZ A NÉPSZÖ- VETSÉGI HATÁROZATRA

(MOSZKVA.) (Rador.) A Havas táv-
irati iroda jelenti a következőket: A
Népszövetség részéről kiküldött 14-es
bizottságnak a Szovjet ellen hozott
megbélyező határozatát — amely
egyenlő Oroszországnak a Népszövet-
ségből való kizárásával — a moszkvai
rádió röviden, de gúnyolódó hangon
meltatja. Az orosz rádió többek közöt-
t a következőket mondotta: „Ennek a
szavazásnak az eredménye, amely alig
érdemel megemlítést, világos. Annak
a metódusnak a megnyilatkozása, ame-
lyet röviden így lehet összefoglalni: A
Népszövetség francia-angol politikája.”

FELROBBANTOTTÁK A NICKELBÁNYÁKAT

(OSLO.) (Rador.) Csütörtök éjjel ha-
talmas robbanás hallatszott a norvég
határ közelében levő Colojos Joki hely-
ségben. Ugy vélik, hogy a robbanás a
finn nickelbányák levegőbe röpítésé-
nek robaja volt.

LAI DONER HAZAREPÜLT

(MOSZKVA.) (Tass.) Laidoner tábor-
nok, az észti hadsereg főparancsnoka,
tegnap délután repülőgépen visszatért
az észti fővárosba, ahol beszámolt a
kormány elnökének moszkvai megbe-
széléseiről.

— Összeültközt a tehergépkecsi a lo-
vasszekerrel. A 439. Cluj rendszámú te-
hergépkecsi, amelyet Lepri Ioan soffór
vezetett, ma délelőtt 11 óra tájban a Sa-
tuma-uccában elütötte Chis Ioan Kerek-
tombon lakó fuvaros lovasszekerét, mely
könnyebb megrongálódást szenvedett. A
rendőrség forgalmi ügyosztálya a karam-
bol ügyében megindította a vizsgálatot.